THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada. Editor-in-Chief: KRIŠS SIDARS. Telephones: 921—7121: 465-7902. United States Editorial Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

SATURDAY, JANUARY 9, 1971

NATIONAL LIBRARY
9 1971
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

LATVIJA AMERIKĀ

3. N-RS. SESTDIENA, 1971. GADA 9. JANVĀRIS 21. GADS

SECOND CLASS MAILL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 35 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Atbildīgais redaktors: KRIŠS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994—7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774—5744. Redaktors Eiropā: V. SKULTANS, 605 Offenbach/Main, Waldstr. 28. West-Germany.

No Cēdelgemas tumsas līdz sidraba gaismai

DV ORGANIZACIJAS 25 UN MILVOKU DV APVIENĪBAS 19 GADU ATCERE

12. decembrī aiz bijušo leģionāru A. Mundeciema un A. Kraukļa nestiem karogiem Milvoku latviešu nama zālē iesoļoja DV apvienības valdes locekļi, vanadzes, DV vīru koris, vanadžu sekstets un meiteņu kvintets Villaine, lai svinīgā aktā pieminētu DV organizācijas 25 gadu dzimšanas dienu, apvienotu ar Milvoku DV apv-bas 19 darba gadiem. Bijīgā klusumā, kājās piecēlušies svētku viesi, kuŗu rindās redzēja daudz bijušo cīnītāju un sevišķi daudz jaunatnes, noklausījās J. Kalniņa Lielo jundu DV vīru koŗa izpildījumā, diriģējot V. Aparjodam.

Pie svētku eglītes mācītājs E. Putniņš svētrunā pieminēja un cildināja DV lielo palīdzības darbu aizvadītajos 25 gados, uzsveŗot, ka palīdzība brālim ir lielākais un cēlākais pakalpojums svešumā izkaisītajai tautai.

Uzrunā DV apv-bas priekšnieks V. Aparjods pieskārās darbā aizvadītajiem gadiem un pasvītroja tos mērķus, ko vanagi iecerējuši nākotnē, lai ap savu karogu spētu pulcināt tos latviešus, kam rūp mūsu tautas tālāka pastāvēšana un saņemtā mantojuma nodošana jaunajai paaudzei.

Svētku runā DV ASV priekšnieks (DV CV loceklis) un DV organizācijas līdzdibinātājs Jāzeps Utināns, kuŗš 25 gadus aktīvi līdzi dzīvojis DV priekiem un bēdām, dziļā aizkustinājumā raksturoja DV organizācijas attīstības posmus, sākot ar Cēdelgemas bezcerīgajām un tumšajām gūsta dienām un beidzot ar DV organizācijas nozīmi un panākumiem pēc 25 gadiem. Tālāk runātājs atzīmēja, ka šodien DV vārds kļuvis par simbolu latviešu cīņai par tautas brīvību un mūsu zemes neatkarību. To ar cieņu piemin ne tikai brīvajā pasaulē, bet arī dzimtenē. Par spīti okupantu naidam ur represijām, apspiestās tautas daļa zina un augsti vērtē DV darba nozīmi.

Ar pateicību pieminēdams tautiešu atsaucību DV organizācijas darbam, J. Utināns pasvītroja, ka šīs uzticības rezultātā DV organizācija varējusi palīdzēt tūkstošiem cietušo tautiešu kā šeit, tā dzimtenē un izsūtījumā. Ja kaŗa darbībā cietušie tagad ir ieguvuši paliekamas mājvietas, medicīnisku aprūpi un pensijas, tad tas ir DV organizācijas nopelns.

Tālāk runātājs atcerējās tos vīrus, kuŗi drosmīgi izšķīrās par DV organizācijas dibināšanu Cēdelgemā un vēlāk to mērķtiecīgi vadīja pretim panākumiem.

Cēdelgemas tumsībā dzimušais DV draudzības gars šodien ir kļuvis par tautas labākās daļas vienotāju, kas savās rindās ieklauj katru, kuŗš tic Latvijas brīvības rītam un tautas pastāvēšanai. No sākotnēji leģionāru dibinātās organizācijas DV šodien kļuvuši par tautas vienību, kuŗā iestājas katrs latvietis un latviete, kam rūp tautas nākotne un rītdiena. Plecu pie pleca stāvot un sasaucoties pāri tālumiem, mēs panāksim mūsu tautas brīvības saullēktu, nobeidza runātājs.

Akta turpinājumā J. Utināns un V. Aparjods pasniedza DV ASV goda rakstus A. Upeslejai un V. Tabakai, DV CV Atzinības rakstu J. Grundsbergam un DV CV zelta nozīmes R. Čakam un Z. Vilciņai. Rakstveida sveicienu bija sūtījis DV priekšnieks V. Hazners. Akta nobeigumā viesu pilnā zālē ar aplausiem sumināja klātesošos cēdelgēmiešus un leģionārus.

Pie Ilzes Rūķes izteiksmīgā dekorējuma, ar vientuļo cēdelgemieti pie dzeloņstiepļu žoga centrā, stājās Milvoku DV pašdarbības vienība rež. M. Valteres un V. Aparjoda priekšnesumu aranžējumā. Kreisajā pusē nostājās DV vīru koris, vidū — meiteņu kvintets Villaine, bet labajā — vanadžu sekstets, ar pianistu E. Brusubārdu un vijolnieku J. Brusubārdu aizmugurē.

Jaukā un vakara noskaņai piemērotā programmā mijās vīru koŗa dziesmas ar vanadžu seksteta un meiteņu dziesmām, vidū iestarpinot Ildzes Slemperes, Ilzes Rūķes un Herb. Misiņa patriotiskas deklamācijas. Skaisto un izteiksmīgo priekšnesumu virkni nobeidza vanadžu seksteta dziedātā (pianista E. Brusubārdas un vijolnieka J. Brusubārdas pavadījumā), J. Ramiņa Vanaga piedzimšana. Dziesmas bija iestudējis V. Aparjods. Vanadžu sekstetu pavadīja I. Slempere. Sekoja sešas tautas dejas apvienības tautas deju kopas Metieniņš izpildījumā un Lijas Pētersones vadībā. Deju mūziku sniedza P. Tocups, I. Gagainis un J. Nelsons.

Ar savu oriģinālo un labi sagatavoto programmu, izpildītāji izpelnījās viesu pilnās zāles atsaucību.

ep.

● Čechoslovakijas komūnistu partijas „tīrīšanas" procesā 259.680 partijas biedriem atņemtas biedru kartes, pret kuŗām jaunas vēl nav izsniegtas. No partijas pilnīgi izslēgti 67.147 biedri. Čechoslovakijas komūnistu partijas vadītājs Husaks atzina, ka pēc galīgajām tīrīšanām partijā palikuši 1,2 milj. biedru. Pavisam Čechoslovakijas komūnistu partija zaudējusi vienu piekto daļu no sava biedru skaita.

Ziemsvētku eglītes dievnamos, skolās un sarīkojumu zālēs atkal izdzisušas. Pēdējo eglīti dedzināja Toronto latviešu biedrības sestdienas skola 3. janvārī Kolumba zālē, svētbrīdi vadot archibīskapam A. Lūsim. Augšējā attēlā: Sandra Rudzīte un Natālija Gerba deklamē Teiku par Ziemsvētkiem latviešu zemē (A. Kaugars). Pa labi: archibīskaps A. Lūsis aprunājas ar divām eņģelīšu tēlotājām — Mārīti Kurcigu (pa kreisi) un Sandru Liepkalnu. Apakšā: Betlemes skats I. Ķeniņas aranžējumā. Foto: J. Liģers

Talavijas 70 gadi

Pirms 70 gadiem, 14. decembrī 25 Rīgas politechniskā institūta latviešu studenti nodibināja korporāciju Talavija. Talavija dibināta uz draudzības pamata, un tās principi ir tautība, izglītība un atturība, bet devīzes — Roku rokā un Darbs ceļ vīru.

Svinot Talavijas 70 gadu jubileju, izrādās, ka tās principi un devīzes šobrīd ir ar daudz lielāku nozīmi, nekā bija dibinoties. Laika tecējumā Talavija pierādījusi, ka dzīvojusi līdz latvju tautas bēdām un priekiem. Talavija devusi nacionālos darbiniekus un ideālistus, kopā ar Seloniju deva pirmo Latvijas kaŗaspēku, aktīvi piedalījās Latvijas valsts vadībā, no sava vidus dodot valdības locekļus, virsniekus, saimniecības vadītājus, zinātniekus, profesorus un sabiedriskus darbiniekus. Savu uzticību Latvijai talavieši vēlreiz apliecināja kā Kurzemes cietokšņa aktīvi dalībnieki.

Šodien svešumā ir līdzīga aina — talavieši neatšakās no grūta sabiedriskā darba, lai latvju tautu saturētu kopā nacionālā laukā, sevišķi vērību pievēršot jaunatnes latviskai audzināšanai. Talavieši atrodami centrālo un sabiedrisko organizāciju aktīvajās saimēs, jaunatnes organizācijās un pasākumos un citās latviskās iecerēs, kuŗām pat daudzi nav klāt kērušies. Pēdējos septiņos gados talaviešu kopskaits būtībā nav mainījies, jo pastāvīgais pieaugums atvieto nobirumu. Līdz 70 gadu jubilejai Talavijas reģistrā ierakstīti 1266 latviešu studenti. Pašreiz Talavijā ir 500 locekļi no kuŗiem vairāk nekā puse pievienojusies svešumā. Talavijā darbojas 25 kopas, no kuŗām 4 ir savi konventa dzīvokļi (Toronto, Losandželosā, Denverā un Adelaidē). Divas reizes gadā talavieši saņem savu interno izdevumu „Roku Rokā" un tieši jubilejas laikā iznāca rakstu krājums, veltīts Talavijas 65 gadiem. Pēdējos četros gados Talavijas seniors ir V. Šmits (Čikagā), bet sākot ar 1971. gadu, Talavijas prezidijs pārceļas uz Toronto, jo nākošajiem diviem gadiem par senioru ievēlēts E. Aukmanis.

Atzīmējot Talavijas 70 gadus, Čikagā notika trīs interni sarīkojumi ar viesiem. Talavijas jubilejas ballē 12. decembrī piedalījās 253 viesi, bet otrā dienā jubilejas komeršā — 104 dalībnieki. Šai laikā notika arī dāmu sanāksme. Šie sarīkojumi bija stiprinājums balti-zaļi-zelta krāsu saimei turpmākajiem uzdevumiem konventa internajā dzīvē un latviešu sabiedriskajā darbā. Saules mūžu Talavijai! V.

Talavieši ar viesiem korporācijas 70 gadu komeršā Čikagas latviešu namā 1970. gada 13. decembrī. Vidū (šarfās) stāv prezidijs, no kreisās: viceseniors A. Vīgants, seniors V. Šmits, sekretārs U. Ievāns, priekšā (ar ragu) — oldermanis E. Aukmanis.

Nesaprotama nostāja

KO PAR TO SAKA ARCHIBĪSKAPS A. LŪSIS

Zināmu satraukumu un neizpratni mūsu trimdas draudzēs radījusi ziņa, ka Pasaules baznīcu apvienība piešķīrusi līdzekļus dažādu revolūcionāru organizāciju atbalstīšanai un ka to gatavojas darīt arī Luterāņu pasaules federācija, aicinot baznīcas un draudzes atbalstīt tos, kas cīnās pret rasu aizspriedumiem un sociālo netaisnību. Tā kā arī mūsu baznīca ir Luterāņu pasaules apvienības (LWF) locekle un izteikusi vēlēšanos iestāties arī Pasaules baznīcu apvienībā, lūdzām archibīskapu Arnoldu Lūsi sniegt paskaidrojumus šai jautājumā.

— Luterāņu pasaules apvienības vadība, īpaši ar tās tagadējo prezidentu somu profesoru Miko Juvu, ir jau sākotnēji solidārizējusies ar Pasaules baznīcu apvienības eksekūtīvās komisijas lēmumu, — teica archibīskaps A. Lūsis. — Dodot interviju somu laikrakstam „Kotimaa", prof. Juva tūdaļ pēc paziņojuma par lielo līdzekļu piešķiršanu paskaidrojis: „Pasaules baznīcu apvienības lēmums jāsaprot kā liecība tam, ka baznīcas, nosodot rasu diskrimināciju, domā arī rīkoties. Rasu diskriminācija ir grēks. Un grēkam ir jāpretojas. Tos, kas pretojas grēkam, vajag atbalstīt. Lēmums par līdzekļu piešķiršanu ir pamatots ticībā, ne politiskos apsvērumos."

— Pēdējā laikā Luterāņu federācijas eksekūtīvā komiteja gājusi vēl tālāk. Sakarā ar ts. Cilvēka tiesību dienu, ko Apvienotās nācijas bija izsludinājušas 10. decembrī, federācijas prezidents, prof. Juva un ģenerālsekretārs Dr. Apels publicējuši uzsaukumu, kuŗā aicina atbalstīt tos, kas „cīnās pret netaisnu apspiešanu". Atsaucoties uz federācijas 5. asamblejā, Eviānā, pagājušā vasarā pieņemto rezolūciju, uzsaukumā teikts: „Vairāk kā jebkad agrāk kristieši tagad ir aicināti pārbaudīt iespējas un līdzekļus, kā palīdzēt vīriešiem, sievietēm un bērniem, kuŗu stāvoklis kļuvis bezcerīgs. Nekad neieteicot vardarbību, un tomēr vienmēr liecinot par savu tieksmi pēc taisnības, baznīcām jācenšas saprast un palīdzēt arī tiem, kas izvēlējušies revolūciju kā līdzekli cīņā pret netaisnām iekārtām".

— Nelaimīgā, ironiskā kārtā tieši šī aicinājuma publicēšanas dienā revolūcionāri nolaupīja Šveices sūtni Brazilijā Bucheru. Luterāņu pasaules apvienības mītne atrodas Ženēvā un tā kā uzsaukumā negātīvi minēta arī Brazilija, tad, liekas, abi vadošie federācijas darbinieki atradīsies diezgan neveiklā situācijā, vismaz Šveices valdības un pilsoņu priekšā. Tādi ir fakti attieksmē uz šīm baznīcu organizācijām un viņu piešķirtiem pabalstiem, — teica archibīskaps.

Attieksmē uz pabalstu piešķiršanu, archibīskaps paskaidroja: —Septembŗa sākumā Pasaules baznīcu apvienības eksekūtīvā komiteja atvēlēja 200.000 dol. 19 dažādām organizācijām, kas cīnās pret sociālo netaisnību dažādās zemēs; starp šīm organizācijām ir kāda, kas Austrālijas iedzimtiem grib palīdzēt iegūt tiesības uz zemi; vairākas citas organizācijas solās izlietot līdzekļus sociālai un medicīniskai palīdzībai; organizāciju vidū ir arī Dienvidafrikas t.s. „atbrīvošanas kustība", kas cīnās pret aparteidu šajā zemē. Pabalsta piešķiršana šai organizācijai izsaukusi nemieru vairākās baznīcās, kas līdz šim deva samērā lielus līdzekļus Pasaules baznīcu apvienībai. Par šiem jautājumiem plašas diskusijas izraisījušās, piemēram, vācu luterāņu baznīcā, kas apšauba pieņemtā lēmuma tālredzību un vēlamību. Kaut arī visas deviņpadsmit organizācijas, pabalsta saņēmējas, ir paskaidrojušas, ka neizlietos līdzekļus ieroču iegādei vai militāriem mērķiem un terroram, nav nekādas garantijas arī par to, ka līdzekļi tiks izlietoti tikai humānitāriem mērķiem. Tas rada samulsumu un neapmierinātību.

Uz jautājumu, kāds ir viņa personīgais viedoklis šai lietā, archibīskaps sniedza šādu atbildi: — Mēs dzīvojam ārkārtīgi komplicētā laikmetā un pasaulē. Tāpēc mums jāpatur prātā Akseļa Muntes vārdi, ka ciešanas ir internacionālas un nāve nevalkā nekādu uniformu. Dieva likumi un Jēzus Kristus mūs aicina palīdzēt tiem, kas postā un bēdās, aizstāvot taisnības dēļ vajātos un tos, kam uzliktas fiziskas un garīgas nebrīvības važas. Tā es personīgi varētu attaisnot arī šo baznīcas organizāciju iesāktās palīdzības akcijas. Bet es neticu, ka tās tiks izmantotas tikai humānitāriem mērķiem. Šai ziņā, manuprāt, lielo baznīcu organizāciju vadītājiem vajadzētu būt uzmanīgākiem un piesardzīgākiem, pabalstus nesniedzot naudā, bet citā iespējamā veidā. Par naudu, kas domāta izsalkušo paēdināšanai, fanātiski sazvērnieki, droši vien, pirks dinamītu. Iejaucoties politiskā cīņā baznīca, vienalga kādā pusē tā nostājas, vienmēr paliks tikai zaudētāja. Zīmīgs piemērs tam ir nesenās cīņas Nigērijā, kad Pasaules baznīcu apvienība atvēlēja lielus līdzekļus Biafrai, bet kaŗa beigās atrada tikai neapmierinātos un pretiniekus. Protams, pilnīgi izvairīties no šīm problēmām baznīca nevar. Atgriežoties no sava ceļojuma pa Dienvidafriku, anglikāņu baznīcas galva, Kenterberijas archibīskaps Dr. Ramsejs žurnālistiem paskaidroja: „Ir tikai divas alternātīvas: vai nu vardarbīga revolūcija, vai patiesa stāvokļa maiņa, kuŗā kristieši var ņemt dalību".

Jautāts, vai lielo baznīcu organizāciju nostāja šai ziņā nav vienpusīga, noklusējot cilvēka tiesību ignorēšanu komūnistu valstīs un Pad. savienībā, archibīskaps norādīja:

— Lasot tikai to, kas rakstīts laikrakstos, mums tā varētu izlikties. Bet īstenībā tas tā gluži nav. Zīmīgs piemērs tam ir Pasaules baznīcu apvienības ģenerālsekretāra E. Blēka pērngada aprīlī rakstītā atklātā vēstule Apvienoto nāciju ģenerālsekretāram Utantam. Savā vēstulē Blēks aicināja Apvienotās nācijas nosodīt Cilvēka tiesību deklarācijā minēto noteikumu ignorēšanu Pad. savienībā. Šis ir pirmais gadījums, kad tik liela un respektējama organizācija uzdrošinās nosēdināt uz vainīgo sola arī Pad. savienību. Arī Luterāņu pasaulesapvienības 5.asamblejā palaikam tika pieminēts Pad. savienības vārds. Protams, tūdaļ atradās delegāti, kas paskaidroja: pie mums viss ir kārtībā! Visi ir brīvi, laimīgi, apmierināti! Nedomāju, ka kāds šādus paskaidrojumus ņēma nopietni. Tomēr, saprotot grūto stāvokli, Luterāņu federācijas vadība, acīm redzot, grib vairīties no katra rīcības, kas varētu izraisīt Pad. savienības iespaida sfairā esošo baznīcu aiziešanu no federācijas vai Pasaules baznīcu apvienības. Pēdējā laikā man ir bijusi

(Nobeigums 4. lpp.)

● Libanona lūdza savai delegācijai pie Apvienotajām nācijām sniegt AN drošības padomei un ģenerālsekretāram sīkāku aprakstu par Izraēlas vienību iebrukumu Libanonas teritorijā. Libanonas prezidents sasauca kabineta sēdi, kuŗā nolēma iesniegt oficiālu sūdzību AN drošības padomei. Piecu stundu ilgais Izraēlas iebrukums Jataras ciemā, Dienvidlibanonas centrālajā sektorā, beidzās ar 12 Palestīnas partizānu un 2 Libanonas civīlistu nāvi. Ziņojumā par uzbrukumu Izraēlas militārais referents Telavivā sacīja, ka Golani kājnieku brigādes spēki izdarījuši uzbrukuma operāciju, kā atmaksu par neseno partizānu uzbrukumu. Vairāki arabu partizāni nogalināti un ievainoti, bet nav noteikti zināms to skaits, jo daļa kritušo aprakti saspridzināto četru māju drupās. Nonāvēts viens izraēlietis un 5 ievainoti. Libanonas militārais ziņotājs sacīja, ka iebrucēji atvesti ar helikopteriem un pēc sadursmes ar Libanonas spēkiem atkāpušies. Saskaņā ar Izraēlas ziņojumu, 3 jūdzes no Izraēlas robežas, Jatarā, atradušies arabu partizānu baze.

Vai šizofrenija iedzimta vai sociāla slimība?

Šizofrenija, kā zināms, visnoslēpumainākā un „vistumšākā" no visām cilvēka psihiskām slimībām. Šizofrenija — tā ir pilnīga personības pārveidošanās, tā ir dziļa „ieiešana sevī", tā ir neskaitāmas citas, dažreiz rupjas, dažreiz smalkas pārmaiņas cilvēka psihē, uztverot apkārtējo vidi — tās formas, krāsas, tās proporcijas un tās vērtību pakāpes.

Tiek runāts par „šizoidnoma" raksturu, kāds, piemēram, bijis rakstniekam Ļevam Tolstojam, Van Gogs uzgleznojis savas labākās gleznas psihiatriskā slimnīcā. Franču gleznotājs Moriss Utriljo un spāņu gleznotājs Salvadors Dali parādījuši neparastu pasauli, ko skatījis no sava viedokļa vairāk vai mazāk ar šizofreniju saslimis cilvēks un šo viņu pasauli vērtē ļoti augstu, raugoties no mākslas viedokļa.

Bet ļoti maz kas zināms par šīs dīvainās un noslēpumainās slimības izcelšanos un tās īstiem cēloņiem. Zina gan, ka viduslaikos ar šizofreniju saslimušie bieži turēti ieslodzījumā mitros pagrabos, uzskatot tos par „nolādētiem" un „ļaunu garu apsēstiem". Bet vēlāk zinātne sāka skatīties uz šizofreniju kā uz vienu no psihiskām slimībām, uzskatot ar šizofreniju piemeklētos cilvēkus par slimiem, kam vajadzīga ārstēšana un kopšana.

Viens no tagadējiem šās slimības speciālistiemir Lengs (R. Q. Laing), kas ir arī sociologs un publicists. Viņš strādā Londonā un pazīstams ar savu jauno pieeju šizofrenijai — uz sociāliem vairākus speciālus darbus Lengs domā, ka šizofrenija nav cilvēka slimības simptoms, bet gan pašas sabiedrības slimības simptoms. Lengu ietekmējusi arī jaunākā filozofija (Kjerkegorda eksistenciālisms) un literatūra.

Vairākus speciālus darbus eLngs veltījis Dostojevska, vācu rakstnieka Kafkas un Bodlēra „personības atsavināšanas" problēmām. Sākumā Lengs bija pārliecināts freudists, bet pamazām novērsās no Freuda mācības un nāca klajā ar savu paša uztveri. Pēc viņa teorijas ar šizofrenija saslimuša cilvēka izturēšanās nav chaotiska, viņa apziņa nav „slima", bet kā vienu tā otru nosaka, cik dziļa ir reakcija uz „nomirdinātāju īstenību". Tādus slimnieka vārdus, pēc Lenga domām, jāuzņem nopietni, ar iedziļināšanos un pārdomām. Tad varēs uztvert ļoti aizplīvurotu reakciju uz to, kas notiek. Dažreiz šizofrenikis izskaidrojas ar simboliem kā mākslinieks vai dzejnieks — ar simboliem, kas atšifrējami. Bet atšifrēti tie var aizvest mūs dziļi kāda cilvēka apziņā, atklāt viņā nesagrautu jūtīgu un smalku personību.

Lengs tomēr atzīst, ka ar laiku, bez kontakta ar apkārtējiem stimulētājiem, dzenuļiem, bez garīgo spēju paplašināšanas, tāds cilvēks „izdeg", iztukšojas un viņa personība sairst. Taču sākumā viņa aiziešana sevī ir tiešs un bieži taisnīgs protests pret ierobežojumiem un netaisnību no ģimenes un sabiedrības puses.

Lengs pastāsta kā piemēru par kādu jaunu pacientu. Kad tas demonstrēts auditorijā, sācis it kā nesakarīgi un neprātīgi atkārtot: „Mani nav ko mērīt, es taču zinu , kuŗu patiesībā izmērī, kam pieliek mēru. Es zinu, bet neteikšu. Nav jau vērts..." Lengs to un tamlīdzīgu izturēšanos iztulko kā tiešu protestu pret viņa demonstrēšanu auditorijā, pret „izmērīšanu", kā viņš to uztvēris.

Lengs domā, ka tādi šizofrenijas simptomi bieži ir sievietēm, kā „iekšēja tukšuma" sajūta (izmantojot piemērus no savas grāmatas Sadalītais es), „izdegšana", „iekšēja iztukšošanās", bailes no pieskaršanās — tas viss ir reakcija pret ierobežojumiem ģimenē, kad „labas uzvešanās" normas jūtīgam pusaudzim izsauc sajūtu, ka viss dzīvais — „cabu", aiztiegts. Un lai dzīvotu — „jāizliekas kā miris" (pēc Lenga formulas).

Lengs tāda veida reakciju pret ģimenes vai sabiedrības uzliktiem ierobežojumiem ved sakarā arī ar tādiem šizofreniķu dažkārt izteiktiem simboliem, kā „melna saule", „izžuvis avots", „nezālēm

(Nobeigums 7. lpp.)

Svētku brīvdienās un gadu mijā, kad ezeri un upes pārklātas ar ledus kārtu, slidotājiem bija jauka izklaidēšanās. Uzņēmumā: uz Grenadieru ezeriņa Toronto, A. Kalniņa (pa kreisi) un L. Sablocka ar slidām.
Foto: V. Cinis

LASĪTĀJU VĒSTULES

TAS IR SMAGS APVAINOJUMS

Latvijas Amerikā 30. dec. n-rā lasītāju vēstulē „Istie nejēdzību autori arī šaipusē" Dr. E. Laivenieks smagi apvaino Kultūras fonda godalgoto rakstnieku Gunāru Janovski, citēdams no viņa romāna „Pēc pastardienas" teikumus par mīlestību: „Nē, nē. Nebija ne vedējtēva, ne panāksnieku. Mirtes zarinš nerotāja baltu plīvuru, nerunāja mācītājs viegli gaudīgā balsī kā Rucavas dainu teicējs. Mēs nemijām gredzenus un nesolījām viens otram ustiecību... mēs viens otram esam pati dzīve." Šis teikums, pēc Dr. E. Laivenieka domām ir tāds, ka „boļševistiskāk pat Maskavas autori nevarēs uzrakstīt". Tas jau ir apvainojums visiem, kas par mīlestību rakstījuši. Gribas lūgt paskaidrojumu: kas šai teikumā ir boļševistisks? Un vai Dr. Laivenieks nepapūlējās izlasīt visu grāmatu, lai zinātu, ka šie divi tēlotie cilvēki ir boļševiku nejēdzību upuri? Vai patiešām to varēja neredzēt?

Šī Dr. E. Laivenieka lasītāja vēstule liek atcerēties kādu citu viņa rakstīto 1970. gada 10. okt. Latvija Amerikā, par kuŗu jau viens otrs izteicās iepriekš. Šajā vēstulē, runājot par preses brīvību, Dr. E. Laivenieks saka tā: „Es nedomāju, ka vajadzētu censties aizbāzt muti katram muļķību runātājam, bet tas arī nenozīmē, ka katra muļķība ir jāpavairo un jāizplata tūkstoškārtīgi modernās preses slejās."

Daļēji šim uzskatam pievienojos. Pieņemu, ja es sāktu rakstīt par medicīnu, un pret tādu un tādu kaiti ieteiktu kādas zāles, nez' vai redaktori šādu rakstu pavairos modernās preses slejās, vai viņi nepadomās, kas par to raksta, un par cik rakstītājs kompetents attiecīgā laukā. Un ko gan ārsti teiku, ja es kādas zāles izsludinātu par kaitīgām tikai tādēļ, ka man tās negaršo? Lai kāds par medicīniskiem jautājumiem sniegtu citiem padomus, viņam pašam medicīna jāpārzina. Vai tas pats nebūtu attiecināms uz literatūru?

Indra Gubiņa, Toronto

☆

ALAs APRŪPES BIROJS

ALAs gadskārtējā kongresā, kad nāca kārta aprūpes biroja ziņojumam, biroja priekšnieka ziņojums bija īss un lakonisks: Tā kā neviens pēc palīdzības nav prasījis, tāpēc biroja aktīvitāte arī bijusi pasīva. Bet palīdzības lauks taču ir viens no visplašākajiem, jo tas taču skar visāda veida sociālo aprūpi un palīdzību.

Protams, ALAs valde ar ļoti šaura apmēra budžetu nav spējīga nevienam palīdzēt, un tas arī nemaz nav vajadzīgs. Bet ar aprūpes biroja palīdzību var pavērt durvis federālām un pašvaldību iestādēm, kas ir spējīgas dot ekonomisko vai citāda veida palīdzību ikvienam tautietim, kas nonācis grūtībās valodas vai likuma nepazīšanas dēļ.

Sociālie likumi ir daudz un dažādi, tie ir ļoti komplicēti. Bet mums ir cilvēki, kas ir studējuši sociālās zinātnes un strādā šai profesijā ASV. Šie profesionālie cilvēki var tulkot vai sniegt padomu tautiešiem, kam tāds ir vajadzīgs. Tāpēc nekautrēsimies un neliksimies lūgties, bet nāksim sakaros ar ALAs aprūpes biroju, kā ar padomiem un priekšlikumiem, tā arī pēc padomiem.

Tieši šī bija mana doma, kad Indianapoles ALAs kongresā iesniedzu rezolūciju, uzaicinādams ALAs aprūpes biroju šo darbu uzņemties. Ar prieku varu vērot, ka mans draugs Artūrs Valters uzņēmies šo lielo darbu darīt, un es ticu, ka viņam nepietrūks enerģija to turpināt. Tāpat pateicos mūsu trimdas presei šī pasākuma atbalstīšanā. Šis darbs būs kā viens no pamatiem tiltam, kas var vienot visas paaudzes.

Un kad atskan jautājums: ko tad tā ALA dara priekš manis, lūk, šis ir viens veids, kā mēs viens otram varam palīdzēt. Tāpēc vienosimies, būsim neatlaidīgi, sīksti un izturīgi, līdz mūsu atuta atkal būs brīva.

Gunars M. Ozols,
Poughkeepsie, N. Y.

☆

PRESES BRĪVIBA

Preses brīvība pastāv ne tāpēc, ka dažādo publikāciju redaktori sakās atbalstām preses brīvības principu, bet gan tāpēc, ka pastāv dažādas neatkarīgas publikācijas un atsevišķi redaktori. Kamēr latvieši Ziemeļamerikas kontinentā var lasīt divus atšķirīgus laikrakstus, kā „Latvija Amerikā" un „Laiks" un vēl dažas citas publikācijas, piemēram „Ziemeļkalifornijas Apskats", „Jaunā Gaita" un „Studiju Grupas Biļetens", kas aicina uz brīvu uzskatu un ziņaiņu un veicina to publicēšanu, tikmēr latviešiem nav ko uztraukties par preses brīvības trūkumu. Ja visas šīs publikācijas atteiktos publicēt kādu ziņu, vai kādas personas vai organizācijas nostāju, tad tas būtu preses brīvības ierobežojums un neatliktu nekas cits kā publicēt „savu avīzi". Taču arī tās nebūtu preses brīvības beigas.

Preses brīvība izbeidzas tikai tad, kad publikācijas tiek rēgulētas ar valdības lēmumiem un visas publikācijas izsaka tos pašus uzskatus. Tā pa daļai notiek, technisku iemeslu dēļ, ar televīziju un radio, kur samērā nedaudzos raidījumus var izdarīt tikai ar valdības izdotu atļauju, pie kam neprasa nekādu garantiju, ka raidītājs atļaus pārraidīt dažādus uzskatus, vadoties no cilvēku interesēm. Rezultātā lielākajos televīzijas un radioraidījumos dzirdam galvenokārt ziņas un domas, kā to vēlas raidījumu redaktori. Sevišķi tas attiecas uz televīziju, kur nav gandrīz nekādas preses brīvības, jo vairāk kā 99% iedzīvotājiem tur nav ne mazākās izdevības izteikt savus uzskatus.

Ilgvars Spilners
Monroeville, ASV

☆

LASĪT MĀCĪŠANAS METODES

Latvija Amerikā 23. decembra n-ra „ALAs izglītības biroja sēde Ņujorkā" atreferējumā nepareizi sauktas lasīt mācības metodes Skaņošanas jeb kā minētā rakstā nosauktas, „balsieņu" metode, ir sintētiskā metode (vārds sintēze, gr. synthesis, nozīmē atsevišķu jēdzienu savienošanu vienā jaunā svarīgākā, kā tas notiek pie skaņošanas metodes, kas skaņas apvieno balsienos, vārdos).

Otra mūsu gadsimta lasīt mācīšanas metode — veseluma jeb analitiskā (rakstā nosaukta sintetiskā) atklāta 1927. gadā vācu metodista Artūra Kerna. Pēc veseluma metodes bērns, lasot mācoties, uztver visu vārdu — vārda gleznu, tāpat kā runāt mācoties viņš izrunā visu vārdu, ne atsevišķas skaņas.

19. gadsimtā dvēseles būtību uzskatīja par atsevišķu elementu kopojumu, uz tā pamata skaņošanas vai sintetiskā metode no skaņām izveidoja balsienus, pēc tam balsienus savienojā vārdos (skat. Dr. Alberta Spoģa žurnālā „Trejl Vārti" nr. 9 rakstu „Par veseluma metodi bērnu lasīt mācīšanā". Bērnam ir veseluma uztvere. Bērna akustiskā un optiskā uztvere ir vesela vienība.

Apbrīnojama ir skolotāju nespēja atraisīties no vecās skaņošanas metodes (kādā paši mācījušies lasīt) 43 gadu laikā un pievērsties jaunai veseluma vai analītiskai metodei, kas piemērota piecus gadus veca bērna psihei.

Skaņošanas metode tiek pielietota atpakaļ palikušās zemēs aiz dzelzs aizkara, arī mūsu dzimtenē, un Hitlera laikā Vācijā; bet pēc pasaules kara visās Vācijas skolās atkal strauji atjaunoja veseluma vai analītisko metodi.

Vai latviešu skolai trimdā arī nebūtu laiks pāriet uz jauno, piecus gadus veca bērna psiholoģijai piemēroto veseluma lasīt mācīšanas metodi? Nekādu priekšrocību nav visā progresīvā pasaulē atmestai skaņošanas metodei. Lietuviešu skolotājs un metodists J. Malēns ziņo, ka Lietuvas skolās 14% līdz 15% skolēnu palika pirmā klasē uz otru gadu lasīt nemācēšanas dēļ — nepareizas metodes dēļ. Man nav statistikas par mūsu skolām Latvijā brīvības laikā, bet savā darbā R. P. Paid. psichol. institūtā pieredzēju, ka milzums skolēnu ar normālu intelliģenci palika pirmā klasē uz otru gadu lasīt nemācēšanas dēļ (pat uz trešo gadu).

Eleonora Upatniece,
Lansingā, ASV

LATVIJA

3. N-RS. SESTDIENA, 1971. GADA 9. JANVĀRIS

GALVENA REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors (dzīvokli un vakaros): Krišs Sidars, 34 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ontario; tālr. 766—2261.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības isināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par mēnesi $2.50, 3 mēn. $6.00, 6 mēn. $11.50, 1 gadu $21.00. Atsevišķa numura cena 35 centi. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20—$6.40 par 1 collas slejas telpu.

ISSN 0370-8071

(68. turpinājums)

Jānis Kuga bija skatītāju priekšā uzbūris dižu latvju pils vīziju, un pirmie vārdi, ko publika tajā dzird, ir sīki, peļastaini, sīrupainas sentimentālitātes apķēpāti aizguvumi no vācu sīkpilsonības pēļu guļavas. Tie bija vārdi, kam oriģinālā bija jāskan apmēram tā: „teures Goldstueckchen, Augaepfelchen, Herzchen!..." Vai Laimdotai mutē iespiestie vārdi bija Raiņa vai Aspazijas, kas savus pirmos dzejoļus bija rakstījusi vācu valodā? Pat nelaimīgā sīkpilsonīte Margareta Faustā savas vientiesīgās mīlestības apliecināšanai bija atradusi dzīvāku izteiksmi.

Likt viedās Burtnieka meitas Laimdotas — Latvijas — mutē vārdus „sirds siltumiņš" un „acu dzirnītis" varēja būt tikai smalkjūtības trūkums vai aukstsirdīgs, izlēsts nodoms runātāju apvīzēt vai pat pārsmiet. Kam tas bija vajadzīgs, mums pirmā skatījumā nav saprotams.

Bet ar to nepietiek. Nāk ļaunākas rindas. Laimdota, blakus Lāčplēsim, nododas sapņojumiem par savu un Lāčplēša iecerēto nākotnes laimi, un lūk, kā viņa to iedomājas:

— — — —tu karalis būsi,
No tautām bagātus meslus gūsi,
Ikviens tev nesīs vislabāko,
Ko vien viņa zeme saražo.

Latvijas neatkarība tikko izcīnīta, bet Laimdota — ķēniņiene Latvija — sapņo nevis par latvju tautas darbu brīvībā, ne par savu spēju visaugstāko sasprindzinājumu, ne par savas gribas uzvilkšanu augstākam sniegumam savā Partenonā, sava Brīvības pieminekļa, savu Brāļu kapu celšanai, par mākslas un zinātnes sniegumiem, kas to padarītu tik „lielu, cik viņas griba", lai celtos un celtu, dotu, dāvātu, palīdzētu citām tautām, bet sapņo par citu tautu paverdzināšanu, par trana eksistenci.

Kā to saprast?

Vai tāda varēja būt latvju tautas un viņas vadoņu ideāls, viņu centienu augstākais gala mērķis? Vai tauta, kuŗai bija tik izsmalcināta aistētiska un tikumiska gaume un kuŗas skanīgie dvēseles spoguļi — tautasdziesmas — liecina par dziļāko līdzjūtību, dziļāko cilvēcību, būtu varējusi savā Lieldienu rītā, brīvību un dzīvību atguvusi, vēlēties nogrūst citas tautas vergu stāvoklī?... Vai tā nav nodevība pret nacionālās idejas pamatprincipu? Vai tā nav necienīgs zaims? Vai tā nav groteska karikatūra, vai tā nav patiesības ļaunprātīga sagrozīšana līdz nepazīšanai?

Kāds varēja būt Raiņa nolūks? Pazemot Laimdotu un visu, ko tā simbolizē? To nevar pieļaut. Atliek cita hipoteze: iespējams, ka Rainis vēlējās, nobīdot Laimdotu lejup, izcelt citu, viņa izpratnē svarīgāku drāmas simbolu? Kuŗu? — Varbūt protagonisti Spīdolu, par kuŗu mēs līdz pat V cēliena sākumam vēl neziņām, ko tā īsti simbolizē, kaut viņas augstprātība, patvaļa un kundziskums liecinātu par kādu izcilu lielumu, izcilu varu.

Kad Laimdota un Lāčplēsis sīkas mietpilsonības tīksmē gana gozējušies, ierodas sulainis, lai pieteiktu ārzemju sūtņu ierašanos:

No visām malām, no tālienes,
Ir lībieši, vāci ar kukuļiem,
Melnā bruņinieks viens no tatāriem.

Iegaumēsim, ka Rainis divi reizes tai pašā cēlienā atgādina, ka viņa Melnais bruņinieks nav Pumpura Tumšais bruņinieks, ka tas nenāk no Rietumiem, ka tas nāk no „tatāriem", tātad no austrumiem.

Kad Lāčplēsis vēlāk jautās Melnajam „kas esi?", tas atbildēs:

Es nāku no tatāriem,
Visas zemes tie min zirgu pakaviem,
Tā tevi un latvjus es samīšu,
Un gaismas pilns gaismu dzēsīšu.

Melnā bruņinieka tautība še ir pilnīgā pretrunā ar Pumpura Tumšā bruņinieka tautību,

Kuŗš daudz gadus vācu zemē
Laupīdams bija dzīvojis:
Stāstīja, ka viņa māte
Bijusi par raganu
Un caur savu velna skolu
Dēlu pārvārdojusi
Tā, ka tam neviena brūce
Nebijusi nāvīga.

Raiņa Melnais bruņinieks, turpretim, māk no „tatāriem"? Vai tas nozīmētu no krieviem? Vai vēl precizāk no Krievijas cariskā nama, Romanovu dinastijas? Bet Romanovi taču nebija tatāri. Romanovi bija krievu jaukums ar vāciešiem. Pirmā nekrieviete Krievijas imperijas tronī bija Pēteŗa I otrā sieva — Glika audzumeita Katrīna Skavronska (1725—1727).*) Viņas meita apprecēja Holšteinas hercogu Kārli, viņu dēls Pēteris III apprecēja Anhaltes-Cerbstas Sofiju, kas kļuva Katrīna II jeb Lielā (1725—1727). Viņas dēls Pāvils I (1796—1801) apprecēja Virtembergas Sofiju Doroteju, Aleksandrs I (1801—1825) — Hesenes-Darmštates Mariju, Aleksandrs III (1881—1894) — Dānijas Dagmaru (Mariju), Nikolajs II (1894—1917) — Hesenes-Darmštates Alisi. Kā redzams, Romanovu valdnieku dinastija bija saradojusies ne ar tatāriem, bet ar vācu valdnieku galmiem, ar divi izņēmumiem — vienā gadījumā vācieti aizstāja nenoteicamas tautības Skavronska, otrā — dāniete.

Mongoļu asinis bijušas tikai vienam Krievijas valdniekam, bet tas nebija Romanovs, tas bija Ļeņins.

No minējumiem un šaubām par Melnā bruņinieka tautību atbrīvo pats autors, kuŗš sarunā ar rakstnieku un žurnālistu Jāni Kārkliņu (dz. 1891) paskaidroja:

„Laikā, kad rakstīju Uguni un nakti (ap 1905. gada revolūciju), Melnajā bruņiniekā personificētais tumsas spēks mūsu tautu vistiešāk apdraudēja no austrumiem. Cenzūras apstākļu dēļ to nevarēja saukt īstā vārdā, to rādīt īstā izskatā. Nācās apmierināties ar aplinku apzīmējumu „no tatāriem", lai lasītāji paši uzminētu, ka tā ir brutāla vara, kas atrodas austrumos. Tātad — krievu carisma vara, jo tatāru ordas mūs nav apdraudējušas. Kad Kastaņolā ieradās Mierlauks, lai apspriestos par pirmo inscenējumu, atkal pacēlās tā pati cenzūras problēma. Rādīt kaut ko, kas tieši atgādinātu krievu patvaldības varu, piemēram, žandarmu, uz skatuves nevarēja. Rādīt tatāru būtu tikpat nepareizi, cik neizprotami skatītājiem. Nācās palikt pie otra vēsturiskā ienaidnieka — pie vācu bruņinieka tēla. Tas mūs no rietumiem, no kurienes nāca brīvības idejas, tobrīd vairs neapdraudēja. Publika to saprata un emocionāli krustnesī izjuta arī tumsas varu austrumos. Turpmākie inscenējumi sekojuši pirmparaugam, autora izpratni vairs nepētīdami."**)

Ka šie brīvajā Latvijā dotie paskaidrojumi nebija post factum piegriezums vai pielāgojums, izriet jau no paša konteksta:

Es nāku no tatāriem,
Visas zemes tie min zirgu pakaviem,
Tā tevi un latvjus es samīšu...

Skatītāji, kas šos vārdus dzirdēja, nevarēja neatcerēties, kā krievu jātnieku žandarmi un kazaki Piektā gada revolūcijas laikā mina zirgu pakaviem, šaustīja nagaikām un cirta ar zobeniem latviešus, kas bija uzdrikstējušies demonstrēt pret carisko patvaldību un patvaļu.

Saskaņā ar autora un režijas norādījumiem Jānis Kuga darināja Melnā bruņinieka ārieni ne kā tatāru, bet kā vācieti, kā nežēlīgo seno latvju tautas apspiedēju — vācu feodālo baronu bruņās. Tas nepazina ne cilvēcības, ne žēlastības, tā tēlā sasprindzinātā kāpinājumā koncentrējās tautas naids.

Ar to Kuga panāca milzīgu kāpinājumu drāmā, jo vācu barons 1911. gadā Latvijā vēl valdīja suverēni. Viņam piederēja pusē visas latvju zemes.

*) Še palīek nepieminēta Zoja, krievietē Sofija, Paleologa, Bizantijas ķeizara radiniece, kas 1472. gadā apprecēja Ivanu III, bet Ivans nebija cars, viņš bija tikai Maskavas lielkņazs, kuŗš bija nokratījis tatāru jūgu.

**) Jānis Kārkliņš, Divas sarunas, J. Rainis, Raksti, Papildsējums, Jānis Abučs, Ziemeļblāzma, Vāsteras 1965, XVII. 463. un 464. lpp.

(Turpinājums sekos)

Eleonora Upatniece

Valoda - tautas pastāvēšanas pamats

LASĪT MĀCĪŠANA LATVIEŠU VALODĀ

Pirmā bērna apmācība, kad pieaugušais vada darbu, ir lasīt mācīšana. Tas būtu jādara vecumā, kad bērns tam darbam garīgi nobriedis. Visi bērni neattīstās vienādi. Latvijā mēs sākām bērnus lasīt mācīt septiņu gadu vecumā bet trimdā mums jāsāk bērnus lasīt mācīt latviešu valodā jau piecu gadu vecumā, pirms viņi sāk mācīties lasīt vietējā skolā, vietējā valodā. Lasīšanas jēgu bērns var aptvert, mācoties lasīt valodu ar fonētisko rakstību, kāda ir latviešu valodā. Katrai skaņai atbilst noteikta rakstu zīme — burts. Angļu valodā, turpretim, ar vēsturisko rakstību, vienam burtam dažādos vārdos var būt dažāda izruna. Tur bērnam jāmācas katrs atsevišķs vārds lasīt.

Ievērojot bērna agro vecumu — pieci gadi, kādā jāsāk bērns mācīt lasīt latviešu valodā, mums jādara tas saskaņā ar bērna šī vecuma psihiskām īpatnībām. Psiholoģiskie pētījumi rāda, ka bērnam ir veseluma uztvere, nevis pāreja no viena elementa uz otru, kā tas notiek pie skaņošanas metodes. Runāt mācoties bērns arī mēģina atdarināt visu dzirdēto vārdu, ne tikai atsevišķu skaņu, kaut tas viņam uz reizi neizdodas. Bērns dzird vārdu, tas ir akustiskais process, viņš mēģina pats izrunāt — motoriskais process, un mēģina saprast vārda jēgu. Lasot mācoties šai valodas apgūšanas norisei pievienojas ceturtais — vārda uztvere ar redzi — vizuālais process. To, ko bērns dzirdējis, runājis, to viņš grib arī redzēt. Bērnam jāuztver vārda glezna, viss vārds, nevis sadalīts skaņās, kā to praktizē skaņošanas metode. Kad es lasīju priekšā savai četrus gadus vecai meitiņai, viņa man prasīja: „Mamma, kur tu to lasi?" Man vajadzēja rādīt lasāmo tekstu. Drīz vien viņa jau pati varēja izlasīt vienu otru vārdu. Vajadzēja arī lasīt, kas rakstīts uz vates paciņas, kas rakstīts spožās reklāmās u.t.t. Tā mana meitiņa man mācīja veseluma metodi tad, kad tā vēl nebija zināt, niski atklāta. Bērns te skaidri parādīja jau četru gadu vecumā savu interesi redzēt to pazīstamo runu, ko viņš dzird. Veseluma metodi ir atklājis vācu paidagogs, metodists A. Kerns 1927. gadā. Šī metode strauji izplatījās Vācijā, jo, to pielietojot, bija acīm redzams uzlabojums lasīt mācīšanas sekmēs. Drīz vien šo veseluma jeb analitisko metodi pārņēra Šveice, un tad arī visa progresīvā pasaule (aiz dzelzs aizkara pielieto skaņošanas metodi).

Arī Latvija četrdesmitos gados bija ceļā uz veseluma metodes ieviešanu skolās. Prof. Ed. Zicāns mācīja veseluma metodi Draudziņas ģimnazijas bērndārznieču kursos. To pētīja un propagandēja Rīgas pilsētas paid. psīch. institūts šī raksta autores personā. Progresīvie skolotāji jau uz savu roku skolās mācīja lasīt pēc veseluma jeb analitiskās metodes, kaut gan ābeces šinī metodē vēl nebija. Piemēram, Rīgas pilsētas 23. pamatskolas skolotāja Kušķe izstrādāja lotto spēles tabulas, vienas ar uzzīmētiem priekšmetiem, otras — ar šo priekšmetu nosaukumiem. Ar šīm tabulām viņa spēlēja lotto ar saviem skolēniem. Divās nedēļās skolēni bija aptvēruši lasīt māku.

Lietuviešu skolotājs un metodiķis J. Malēns, mācot skolas bērnus pēc skaņošanas metodes, tūlīn uztvēra, ka skaņojot „m" un „a" nav „ma", bet gan „m, a". To pašu ieciināja arī prof. Ed. Zicāns pirmskolas skolotāju kopai Latvijā. Vēl svarīgi atzīmēt, ka ar skaņošanas metodi mēs bērnu ievadam bezdomu lasīšanā. Bērns skaņo vārdu, bet nesaprot vārda jēgu, bērns lasa vārdus, bet nesaprot teikuma jēgu. Tas var turpināties ilgi, ka lasītājs pievērš uzmanību tikai lasīšanas mechanikai, saturs tam slīd garām. Baltologs J. Zariņš par lasīšanu pēc skaņošanas metodes saka: „Bērnam ielauza gan lasīšanas mechanismu, bet neieved lasītā saprašanā". Lasot pēc veseluma metodes, bērns tūlīn tiek ievadīts jēgas pilnā lasīšanā. Manis sastādītā ābecē „Avotiņš", skolotājs lasa priekšā tautas dziesmas pantu, bērns skatās tautas dziesmas saturu attēlojošā illustrācijā. Pēc tam skolotājs kopā ar klasi lasa bērnam domāto tekstu — īsus vārdiņus, kas ir jēgas sakarībā ar lasīto pantiņu.

Nevar arī atzīmēt šī vecuma bērna mācīšanās iespējas. Šajā vecumā bērnam vēl nav izveidota abstraktā domāšana, par kuras izveidošanos var runāt tikai pēc desmit gadu vecuma sasniegšanas. Atsevišķs burts — skaņa, ir abstrakts jēdziens, kas bērnam nav saprotams, ko viņš nesaista ar savu runu. Šajā vecumā bērns spēj uzņemt vielu savas iztēles apjomā, sava bērna pasaulē. Lasāmai vielai jābūt iesaistītai konkrētā veidā ar redzamību illustrācijā. Tikai rotaļu veidā bērna iztēles pasaulē ir iespējams saistīt bērna uzmanību, īslaicīgās koncentrācijas spējas.

Pie ābeces „Avotiņš" kā palīgldzeklis nāk klāt burtu komplekts uz koka plāksnītēm. Izlasījis vārdu, bērns var to tūlīn salikt ar burtu plāksnītēm, tā tūlīn aktīvi līdzdarbojoties lasīšanas mācīšanā. Izlasīto vārdu viņš var arī uzzīmēt uz balta papīra, var arī to veidot no plastalīna vai citas masas. Šajā vecumā bērns nespēj pasīvi ilgi sēdēt, viņam arvien nepieciešama aktīva līdzdarbošanās.

Pirmo ābeci latviešu valodā pēc veseluma metodes sastādīja prof. Eduards Zicāns trimdā, „Vieglā Gaita". Bet lasīt mācot pēc šīs ābeces radās grūtības, tāpēc ka jau sākot ar sesto lapas pusi sākās gari vārdi — trīszilbīgi, kas bērnam grūti uztvert ar redzi. Šī ābece piemērota tikai veseluma metodei, bet šo ābeci mācīja arī pēc skaņošanas metodes. Tāpēc nepieciešama jauna ābece veseluma vai analitiskai metodei. Šī raksta autore ir sastādījusi ābeci „Avotiņš" pēc veseluma metodes, kas gaida izdevēju. „Avotiņš" sastādīts pēc Šveices prof. Dr. Ernsta Šneidera ābeces principa. Lapas labajā pusē augšējā stūrī sīkiem burtiem tautas dziesma vai bērnu dzejoļa pants. To lasa skolotājs, bērni pa to laiku raugas panta satura attēlojošajā illustrācijā. Zem illustrācijas lieliem krāsainiem burtiem teksts — īsi vārdiņi, kas iesaistīti kopsakarā ar izlasīto pantu. Skolotājs kopā ar bērniem korī lasa šo tekstu. Piem., pirmā lapas pusē tautas dziesma: Adait, meitas, ko adat, / Vilkam zeķes noadait; Vilkam kājas nosaulušas / purvus, mežus bradājot.

Apakšā lieliem burtiem: „AI, AI, AI", bērnam lasāmais teksts, kā vilks raud, kājām salstot. Šo vārdiņu „Ai", iesaistītu jēgas pilnā saturā, bērns saliek no burtu plāksnītēm. Viņš var to arī uzrakstīt ar tādiem pašiem iespiedu burtiem, kā grāmatā, uz balta papīra u.t.t. Katrā lapas pusē pievienojas tikai viens jauns burts, atkārtojoties jauiepazītajiem. Tā tas turpinājas, kamēr iepazītas visas rakstu zīmes — burti. Vienā skaistā dienā bērnam rodas atklāsme — viņš ir aptvēris burtu redzamo veidolu, viņš prot lasīt. Vācu psiholoģijā tiek lietots terminš: „Aha-Erlebnis". Tālāk seko ievingrināšanās lasīt mākā, vārda gleznas uztverē.

Tā bērns, saskaņā ar savu jau pazīstamo runu — valodu, īsā laikā aptver, ka runāto, dzirdēto vārdu

(Beigas 5. lpp.)

Indra Gubiņa

GRŪTA NAKTS

Šī ir tāda nakts,
Kad nav labi būt vienam.
Pātagu kailuma zarus
Vicinot, vējš kliedz pret tumsu,
Šņākdams cērt skrējienu rūtīs,
Tad gaudodams aizslīd gar sienām.
Mājas sadreb, vaid koki,
Rītu ar saullēktu gaidot.
Cilvēki, zvēri un putni
Meklē drošību tumsā,
Kādu, kam pieglauzties silti.
Zvērs atrod zvēru un pieņem,
Putns pie putna klusē.
Tikai cilvēks,
Cilvēks savā vientulībā salst viens,
Bet ir tāda nakts,
Kad nav labi būt vienam.

Toronto latviešu b-bas sestdienas skolas 3. janvāra eglītes sarīkojumā skolas audzēkņi izrādīja skolas pārzines A. Martinsones drāmatizēto tautas pasaku Eža kažociņš skatos. Uzņēmumā — skats ķēniņa pilī.

Foto: J. Liģers

Dāņu prese cildina Arvīdu Jansonu

Pagājušā gada novembrī Kopenhāgenā Sjelandes simfonisko orķestri diriģēja Ļeņingradas filharmonijas latviešu diriģents Arvids Jansons, kas tagad izvirzījies pasaules lielāko slavenību vidū, un izpelnījās dāņu preses izcilas atsauksmes. Kritika rakstīja, ka nav vārdos pasakāms, ko visu tālais viesis izvilinājis no simtgalvainā orķestra, tā ka pat grūti nācies pazīt pašiem savu klasiķi Nīlsenu. Programmā bija arī Čaikovska 6. simfonija un Brāmsa vijoļkoncerts. Arvīds Jansons solijies apmeklēt Dānijas galvaspilsētu arī šajā gadā, starplaikā koncertējot Somijā un Anglijā. Turpinādams turneju ciklu, viņš pēckara gados apceļojis gandrīz visas Eiropas zemes, Indiju un Japānu. Dāņu lielākā laikraksta diriģ. Arvids Jansons bija norādījis, ka viņš ir latviešu izcelsmes. 56 mūža gadus sasniegušais mākslinieks mūziķa gaitas sācis Liepājas operas orķestrī, iestājoties konservātorijā Rīgā 1940. gadā, un spēlējis Nacionālās operas orķestrī, kur kļuvis par diriģentu. A. Jansons 1946. gadā piedalījies konkursā Ļeņingradā, kur no 41 kandidāta iekļuvis 5 laureātu vidū. Ar 1952. gadu viņš pilnīgi pārcēlies uz dzīvi Ļeņingradā.

★

It kā zibens no skaidrām debesīm Kokgalvim, četru bērnu tēvam, rodas spējas aizdomas. „Klau, Anna," viņš pievēršas sievai, „man liekas, ka Pēterītis nemaz nav mans dēls." — „Kā tu iedrošinies tik nekrietni domāt?" sašutusi iekliedzas Anna. „Tieši Pēterītis ir tavs dēls!"

★

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Jaunā Gaita 80. n-rs, jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, atb. redaktors L. Zandbergs, 64 lp.

Rūķis labdaris un Sargeņģelis, Ellas Andersones pasakas, apgāda Daugavas Vanags izdevumi; Valijas Mērnieces vāku zīmējumi un ilustrācijas, katra gramata 38 lp.

Vāveres stunda, Olafa Stumbra dzejoļi, jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, Ojāra Jēgena ietērps un iekārtojums, 142 lp.

Mazputniņš 143. n-rs, mēneša raksts latviešu zēniem un meitenēm visā pasaulē, novembra burtnīca, jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, red. L. Streips, 16 lp.

Technikas Apskats 59. n-rs, Latviešu inženieru apvienības ārzemēs izdevums, iznāk ik pa trim mēnešiem, vāku un titullapu zīmējis Arturs Langmanis, galvenais red. būvinženieris A. Spūrmanis.

L. Tolstojs Mana ticība, tulkojis J. Šķirmants, Jāņa Šķirmanta izdevums, 205 lp.

STĀSTS

PĒTERIS LĪVĀNS

ARTURS VOITKUS

(53. turpinājums)

— Otrai... otrai uzlija ūdens, — Maira atbildēja, bet vairījās Ritā skatīties. — Bez tam, neesi tik vīzdegunīga.

— Kas tas ir — vīzdeguņģs? — Guntis jautāja, bet neviens viņam neatbildēja.

— Es tās labprāt pieņemšu, — Maira pateicās par Kaspara piedāvātajām zivīm. — Tikai cept gan šorīt vairs necepšu. Ņemšu līdz uz pilsētu — Pēterim. Tas zivis labprāt ēd. Jums man vēl no vakardienas paglabāts gabaliņš ceptās.

Durvju virināšana un valodas beidzot bija pamodinājušas arī Džimu. Žāvādamies tas iznāca pie pērējiem. Ieraugot izšķērstās zivis, viņš nepatikā saviebās.

— Kāpēc tu viņas nogalināji? — Džims Kasparam jautāja. — Kāpēc neļāvi dzīvot?

Kaspars Sesavs pacēla galvu un paskatījās runātājā.

— Vai tu gaļu neēd? Stēks negaršo?

— Nē, neēdu. Cilvēks var paēst arī neslepkavojis.

Maira domāja; tiešām, cik viņa varēja atcerēties, Džims bija atteicies no līdzpaņemtās desas. Dīvaini tikai, ka Smita kundze viņu nebija brīdinājusi. Bet varbūt

varbūt ar to bija izskaidrojams lielais daudzums dārzeņu un biezpiena, kas atradās Smita kundzes līdz atvestajā produktu sainī.

— Vai tu odus arī nesit? — Kaspars jautāja. — Ļauj, lai tie tevi ēd?

— Nē, nesitu, — Džims atbildēja. — Aizdzenu. Visus jau tikpat nevarētu apsist.

— Tad jau gan, — Kaspars, mazliet samulsis, atbildēja. — Tad jau gan...

Visi trīs bērni ziņkāri noklausījās sarunā. Klusais Džims viņu acīs izauga liels.

Stundu vēlāk Kaspars Sesavs aizbrauca. Pirms aizbraukšanas viņš ienāca atvadīties.

— Ja šeit vairs neredzamies, — viņš, Mairai roku sniegdams, runāja, — gribēju lūgt atļauju Ormsfildā jūs apciemot.

— Kāda tur atļauja vajadzīga? — Maira atbrīvoja roku. — Mēs ar vīru priecāsimies. Tikai iepriekš paziņojiet.

Viņa iedeva Kasparam adresi un izstāstīja ceļu no autobusa gala pieturas līdz Līvānu dzīvoklim. Iebāzis zīmīti ar adresi kabatā, Sesavs vēlreiz sniedza roku:

— Jūsu vīrs jums to, droši vien, jau bieži apgalvojis, tadēļ es jums nekā jauna nepateikšu, bet man negribas šķirties nesacījušam, ka esat apbrīnojami jauka sieviete. Kā tas nāk, ka Mārcis nav jūsu dēls? Jūsu vīrs precējies otrreiz?

— Tas ir garš stāsts. — Maira teica. — Ja kādreiz apciemosit, izstāstīsim.

Glaimi viņai bija likuši piesarkt, viņa to apzinājās un par to sirdījās.

Ceturtdienas pēcpusdienā Maira ar bērniem sēdās autobusā un atgriezās Ormsfildā. Džims palika vasarnīcā; saskaņā ar norunu vakarā tur vajadzēja ierasties Smitiem. Bet piektdien, kad Maira gāja uzkopt Smitu pilsētas māju, viņa Smita kundzi atrada mājās.

— Neiznāca aizbraukt, — Smita kundze skaidroja, redzot jautājumu Mairas sejā. — Džims, galu galā, gandrīz pieaudzis — vienu nakti var pavadīt arī viens. Ēdiens jau viņam palika, vai ne? Un ja arī aptrūktu, var aiziet uz restorānu.

Pusdienas laikā mājās pārradās Smits pats, savāca Smita kundzes sagatavotos saiņus, un abi devās uz vasarnīcu. Pirms aizbraukšanas Smita kundze ienāca pie Mairas samaksāt par darbu. Viņa pasniedza piecu dolaru zīmi.

— Otrdien jūs atkal brauksit? — Smita kundze vairāk apstiprināja kā jautāja.

Maira skatījās pasniegtajā naudas zīmē. Tā bija samaksa par šāsdienas darbu. Pēteris bija teicis, ja viņai un bērniem vasarnīcā izdodas labi atpūsties, nauda nebūtu visai svarīga, bet šai brīdī viņā modās spīts. Taisnība, bērniem tur bija labi, bet viņa pati bija vairāk nostrādājusies nekā pilsētā. Autobusa braucienu arī maksāja naudu. Vai viņi jau bija materiāli tik stipri, ka varēja atļauties trīs bezpeļņas dienas un vēl piemaksāt par braucienu? Un ja nebijis Kaspara ar zivīm, tad ar ēdienu arī bija kā bija. Tā, ko Smita kundze bija paņēmusi līdz, viņiem nepietika. Bērniem svaigajā gaisā ēstgriba bija gandrīz divkārša.

— Es nezinu... — Maira teica. — Nezinu, vai mēs to varam atļauties. Es biju sapratusi, ka man izpeļņa nezudīs...

— Ko? Jūs bijāt domājusi, ka jums par padzīvošanos vasarnīcā vēl piemaksāšu? Maira, Maira — kur jūs tādu ideju ņēmāt?

— Es tur dīkā nedzīvoju, — Maira juta kaklā kāpjam īgnumu. — Un bērnu uzraudzītājām maksā arī tad, ja tās sēž pavisam bez darba.

Džims nav uzraugāms bērns. Jūs tur bijāt tikai tāpēc, lai Džims nejustos vientuļš — un lai arī jums tiktu labums. Bet kā jūs vēlaties. Ja negribat — nebrauciet. Tikai pasakiet, lai varam attiecīgi iekārtoties.

— Man vēl jāaprunājas ar vīru, — Maira vilcinādamās teica.

Viņas norunāja, ka Smita kundze vakarā no laukiem Mairai piezvanīs un saņems galīgo atbildi. Smita kundze aizbrauca ieskaitusies.

Vakarā Pēteris Mairai tūlīt neatbildēja. Viņš bija atlaidies gultā un lasīja. Vakariņas bija tikko pabeigtas, bērni izgājuši uz ielas.

— Tu mani nedzirdēji? — Maira pārvaicāja.

— Dzirdēju. — Pēteris jāva grāmatai noslīdēt uz krūtīm. — Tu zaudē trīs dienas nedēļā — tas ir piecpadsmit dolaru. Un pie tam, kā pati saki, nostrādājies. Par to naudu mēs varam paši noīrēt mazu vasarnīcu un pavadīt kopīgu atvaļinājumu.

— Gluži tā nesaki. Kroniem manis vasarā nevajag, un pie Rodžeriem man jau sarunāts, ka strādāšu sestdienās, — Maira lēsa.

— Tad jau būs vien jāpiekāpjas, — Pēteris sacīja. — Tu jau pati stāstīji, ka bērniem tur bijis labi. Kas tas Kaspars tāds?

— Kaspars? Tas? Jā, tas... Viņš kaimiņu vasarnīcas īpašniekam strādā par tādu kā puisi, kā dārznieku. Iebraucis lauksaimnieku akcijā, dabūjis vietu pie kāda turīga uzņēmēja, kam esot divas vasarnīcas un ziemas māja kaut kur kalnos. Kopparam jādarot visi zemes darbi. Tam cilvēkam laimējies — neviena kakla kunga, padari darbu, saņem algu, brīva dzīve — un pats iedala savu laiku, ka var pat darbdienās makšķerēt. Esot jurists.

— Bērni par viņu sajūsmā, — Pēteris teica. — Vienīgi Mārcim, liekas, pret viņu zobs.

— Solījās kādreiz braukt mūs apciemot, — Maira runāja, acis no darba neatņemdama. — Prasīja adresi, iedevu. Tev viņš patiks — cerams.

— Tev viņš jau tagad patīk? — Pēteris pasmīnēja, — Jauns?

— Ap trīsdesmit, trīsdesmit pieci. Jā, simpatisks cilvēks.

Vakarā Smita kundze piezvanīja, un Maira apsolīja otrdien atkal ierasties.

Sestdien un svētdien smagi lija. Maira sestdien strādāja pie Rodžeriem, un bērniem bija jādara mājas darbi — jāatputekļo, jāizslauka, jāsakārto. Šos darbus sestdienās parasti veica Maira, tagad bērniem bija jānopelna iespēja nedēļas vidu pavadīt ezermalā. Guntis ar Ritu strādāja labprāt, Mārcis nurdēja. Viņš strādāja tikai tāpēc, ka patēvs bija pavēlējis. Bez tam bija cerība, ka svētdien varēs doties parastajā izbraukumā.

Kamēr Līvāni paši bija darbā, bērnus uzraudzīt bija lūgta vecā Grundmaņu mamma. Viņa nāca labprāt un atlīdzības neprasīja, jo Maira reiz bija veselu nedēļas nogali pavadījusi pie viņas gultas, kad jaunie Grundmaņi bija izbraukuši, bet mammu pārsteigusi žults lēkme.

Grundmaņu mamma ar bērnu darbu nebija visai apmierināta. Viņa sēdēja krēslā pie loga, kur parasti sēdēja Līvāns, kad lasīja avīzi, un nepārtraukti bubināja.

— Lien vien, meitiņ, pagultē dziļāk; tur arī ir puteklīši... kam tu tos atstāsi? Mārcīt, dēliņ, ņem tīru ūdentiņu; tā tu tikai dublīšus vien uz vietas vandi. Guntiņ, tev jaunākas kājiņas, aiztec un atnes man no virtuves glāzīti ūdentiņu, jāieņem zālītes... Ak vai, ak vai, bērniņi, kur jums gauži lēni sokas... Kad es augu, tad mēs gājām kā adatiņas... Paldies, Guntiņ, paldies, dēliņ...

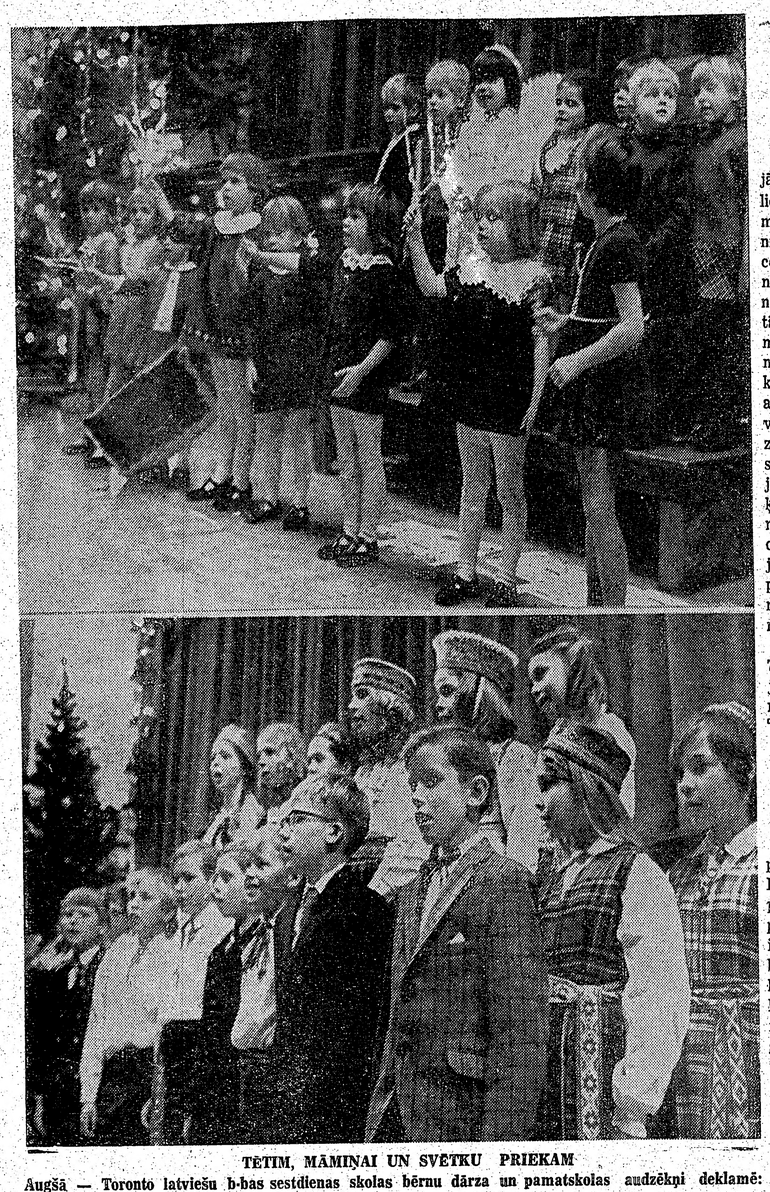

TĒTIM, MĀMIŅAI UN SVĒTKU PRIEKAM

Augšā — Toronto latviešu b-bas sestdienas skolas bērnu dārza un pamatskolas audzēkņi deklamē: „Pirāgam, nabagam, abi gali apdeguši", parādīdami arī „cietušo" pīrāgu. Apakšā — 5. kl. audzēkņi skolotājas Veltas Kuperes vadībā dzied: „Daugaviņa puto balta"... Foto: J. Liģers

Jāapzinās tautas esiba un mērķi

PARRUNAS UN PĀRDOMAS DV JAUNIEŠU 4. SALIDOJUMĀ 1970. GADA 26. UN 27. DECEMBRĪ

Mēdz teikt, ka kopā sanākot, jāmēģina apvienot patīkamais ar lietderīgo, kas īstenībā bijusi pamatdoma pēdējiem trim DV jauniešu salidojumiem. Daļēji šī iecere reālizēta ikkatrā no šīm sanāksmēm, jo kā veco, tā arī jaunāko gadu gājuma latviešos jautājums par mūsu tautas esību un mērķiem arvien biežāk uzpeld domās un apziņā, arvien vairāk klauvējot pie mūsu bieži vien apslinkušās un vienaldzīgās latviskās sirdsapziņas. Un ir pareizi, kā DV KV pr-dis E. Krūka savā apskatā par DV organizācijas pamatlicēju cerībām, mērķiem un nodomiem, kā arī par mūsu pienākumiem nākotnē teica, ka „vecie iznīks bez jaunajiem un jaunie bez vecajiem, tāpēc darbs jādara roku rokā, vienam otru uzklausot un papildinot."

Kā pagājušo vasaru „Nākotne 70" pirmō iepazišanās vakaru bija nodēvējusi „No maliņu maliņām", tāpat gribētos šoreiz apzīmēt DV jauniešu 4. salidojumu, kur jaunieši bija ieradušies no Londonas, Sv. Katrīnām, Hamiltonas, Druvas, Boltonas un Toronto.. Pieteikušies bija 87, ieradās 74. Skaits, salīdzinot ar pirmo saietu, triskāršojies.

Ļiekas, ka šai vietai, Cedar Glen, pašai par sevi jau ir zināms „pievilkšanas spēks". Skaistās ziemas dienas, kā arī kalnainā apkārtne, aizrāva jauniešus daudz un dažādās āra nodarbībās līdz pat tumsai, kad bija jāierodas vakariņās.

Pēc maltītes priecīgo svētku noskaņu papildināja J. Benjamiņa filmu laboratorijas izgatavotā 3. dziesmu svētku Kanadā filma, skaņās un krāsās, kur viens otrs no klātesošajiem jauniešiem vārēja sevi redzēt „agrā jaunībā", gan kā mazskautu solojam gājiena ierindā, gan kā pavisam sīku tautu meitiņu pasniedzot ziedus goda vieslem.

„Šo filmu varētu vēlreiz skatīties," tāds bija sanāksmes dalībnieku kopējs atzinums. Kaut arī 3. dziesmu svētki notika pirms deviņiem gadiem, taču pēdējie, resp. piektie, vēl visiem svaigā atmiņā.

Kā dabigs turpinājums šādai noskaņai bija tautiskā sadejošanās, jo jauniešu vidū bija Toronto Diždančа, Hamiltonas Vijas un Sv. Katrīnu deju ansambļa dalībnieki.

Kaut arī sals knieba degunā un vaigu galos, neviens neatteicās no izbraukuma kamanās, kuŗu skaits šogad bija jāpapildina uz četrām un zirgu skaits uz astoņiem. Ja viss būtu gājis „gludi", nebūtu vielas „uztraukumam" un pārrunām, bet ceturtās kamanās bija iejūgti jauni, strauji zirgi, kas braucot pāri tiltam, izjūdzās un atstāja „pasažieŗus" sēdam, tā kā beigu posmā braucējiem bija jāsaspiežas pa trijām kamanām.

Pēc izbraukuma pie kamīna laiks pagāja pārāk ātri pārrunās un diskusijās, ko izraisīja DV KV pr-ža E. Krūkas stāstījums par DV organizācijas 25 darbības gadiem.

To, ka mūsu jaunā audze līdzās priekšiem spēj arī iedziļināties nopietnās pārdomās par latviešu tautas nākotni, par tās esību un mērķiem, pierādīja dzīvās diskusijas, kur runātājos galvenokārt izvirzījās Andrejs Svilpe (Hamiltona) Imants Purvs (Toronto), Imants Barušs, (Toronto), Dzintra Treimane (Hamiltona), Ēriks Veska (Sv. Katrīnas) un Mārtiņš Valdmanis (Hamiltona).

Daļa jauniešu domā, ka mūsu galvenais pienākums ir sargāt un kopt latviešu tautas kultūru un tradicijas, ciņa par brīvības atgūšanu piekrīt tiem, kas Latvijā, kamēr citi saskata galveno sūtību ciņā par Latvijas zemes un tautas brīvību.

„Neviens to mūsu vietā neizcīnīs, arī ne tie, kas Latvijā, kam laupīta pat vismazākā kustības un runas brīvība," noteica kāds no jauniešiem, kad sarunas bija pārāk „iekarsušas".

„Jūs sakat, lai mēs iestājamies veco organizācijās un turpinām viņu darbu, bet mēs tāpat nedomāsim un arī nedarīsim kā tie, kas šīs organizācijas dibināja un vadīja pirms mums," teica A. Svilpe.

„Protams, ka nē, šodien taču visa pasaule ir savādāka, tāpēc mēs, gados vecākie, gaidām jaunas domas un ierosmes, kas būtu vairāk piemērotas jaunajai paaudzei, bet tām jānāk no jums, jaunajiem," labpatikā par jauniešu dzīvajām debatēm, smaidot atbildēja E. Krūka.

Kamīna vakara programmas daļu vadīja Dzintra Treimane, Sarmīte Bulte un Zeltīte Suškova no Hamiltonas. Īsā laikā bija noorganizēti divi „jauniešu koŗi". mūzikālie ansambļi un pat „simfoniskais orķestris" ar solistiem.

Kaut arī dejošanu un dziedāšanu atļāva līdz „pirmajiem gaiļiem", daži gudrinieki domāja iztikt bez guļēšanas, bet, diemžēl, miegs uzvarēja arī pašus drosmīgākos.

Svētdienas rīts pagāja izjādē un citos ziemas priekos, nobeidzot salidojumu ar mazu „latvisko zināšanu" sacensību, kur bija jāatšifrē vārdi no sajauktiem burtiem. Pirmās divas grupas ar pareizām atbildēm saņēma godalgas. Interesanti atzīmēt, ka abas reizes pirmās vietas ieguvējas bija Ilze Andžāne, Daina Brumele, Daina Rūtīte un Ingrida Mežģirta.

Kā vienmēr, arī šoreiz visgrūtākais bija šķiršanās posms un atvadīšanās no jauniegūtajiem draugiem. Jācer, ka šī draudzība turpināsies čaklā vēstuļu apmaiņā latviešu valodā.

Jaunieši gan izteica vēlēšanos satikties pavasarī, ziedu laikā, bet sakarā ar DV 2. globālajām dienām jūnija beigās un jūlija sākumā, piektā salidojuma datumu vēl nevarēja paredzēt.

Izbraukumos, kur jaunieši piedalās nepiespiesti un ar prieku, var daudz panākt mūsu latviskā gara veidošanā un uzturēšanā, kā arī apziņas radīšanā. Tāpat kā vecajiem, arī jaunajiem nav vienaldzīga latviešu tautas esība un ciņa par savu vietu un pipederību pārējo brīvo tautu saimē.

Tonija Krūka

Nesaprotama nostāja

(Pārnesums no 1. lpp.)

paasa vēstuļu izmaiņa ar dažiem Luterāņu federācijas darbiniekiem par to, ka eksekutīvā komiteja, pretēji pilnsapulces lēmumam, nav ievietojusi 5. asamblejas trimdas baznīcu rezolūciju vispārējā protokolā, kas piesūtīts asamblejas delegātiem, bet tikai norādījusi, ka rezolūcija pieņemta un ievietota galvenā protokolā.

— Federācija tomēr aicina līdz nākošā gada jūnijam visas baznīcas paziņot, ko tās ir darījušas un domā darīt, lai zemēs, kur tās strādā, tiktu iedzīvināti Cilvēka tiesību deklarācijā minētie noteikumi — teica archibīskaps. — Nepatīkama situācija tad radīsies arī baznīcām Pad. savienībā, jo būtu smieklīga naivitāte apgalvot, ka baznīcas darbība tur nav ierobežota un cilvēka tiesības netiek ignorētas.

Vai Luterāņu pasaules apvienība būtu ar mieru sniegt materiālu atbalstu arī baznīcai okupētajā Latvijā? Vai Pasaules baznīcu apvienība atbalstītu kādu atbrīvošanas kustību arī Pad. savienībā?

— Uz pirmo jautājumu atbildot jāsaka, ka Luterāņu pasaules apvienība noteikti šādu atbalstu dzimtenes baznīcai sniegtu, ja vien to būtu iespējams darīt tādā veidā, kas neliktu ciest pabalsta saņēmējiem — domāja archibīskaps. — Pagaidām, diemžēl, šai ziņā nav drošības, un laikam tāpēc dzimtenes baznīcas vadība pati šādu pabalstu prasīt neuzdrošinās. Eviānā mēs, trimdinieki, to darījām, bet tas izsauca neapmierinātību no dzimtenes baznīcas sūtīto delegātu puses. Tas liecina, cik stāvoklis ir samezglots un delikāts. Kā rīkotos Pasaules baznīcu apvienība, ja Pad. savienībā vai komūnistu zemēs izraisītos kāda atbrīvošanas kustība, to grūti pasacīt. Daudz atkarās no tā, kāda nostāja būs organizācijas vadībai. Tāpēc es domāju, ka arī mūsu trimdas baznīcai vajadzētu iestāties Pasaules baznīcu apvienībā, lai mēs kādreiz varētu, varbūt, runāt to vārdā, kas paši būs spiesti klusēt. Vai mūs uzņems šai ekumeniskā organizācijā, grūti pasacīt. To rādīs tuvākā nākotne. Es zinu, ka mums būs stipra opozicija. Bet ja mūsu uzņemšanas lūgumu noraidīs, neskumsim. Mums ir bijusi izdevība atgādināt pasaulei mūsu tautas un valsts traģēdiju. Mēs, zināmu iemeslu dēļ, neesam publicējuši latviešu laikrakstos mūsu Baznīcas virsvaldes iesniegumus šai jautājumā, bet tādi ir bijuši un mums ir atradušies draugi un aizstāvji; tāds, piemēram, bija jūlijā Dieva priekšā aizsauktais bīskaps Dr. Nīls, kas viens no Pasaules baznīcu apvienības prezidentiem un teica svētrunu Pasaules baznīcu apvienības asamblejas atklāšanas dievkalpojumā 1968. gadā Upsalē.

Nobeidzot interviju, archibīskaps norādīja: — Daži saka, ka mums vajagot izstāties no Luterāņu pasaules federācijas. Nedomāju, ka tas būtu pareizi. Tādā gadījumā mēs zaudētu vēl atlikušo, vienīgo iespēju runāt par Latvijas valsts un baznīcas traģēdiju starptautiskā forumā. Bez tam, nevajaga aizmirst, ka federācija pirmos trimdas un izceļošanas gados mums ir daudz palīdzējusi. Vēl šodien federācija ar samērā prāviem līdzekļiem atbalsta mūsu draudzes Anglijā un Vācijā. Līdzekļi, ko mēs ziedojam federācijai, ir niecīgi. Protams, summas, ko mūsu sinotautām visā pasaulē.

Bākas bangainā jūrā

BAFALO LATVIEŠU EV.-LUT. DRAUDZES 20. PASTĀVĒŠANAS UN MĀCITĀJA J. VĒJIŅA DARBA 40 GADU JUBILEJA

Pārpildītā dievnamā, piedaloties viesiem archibīskapam Arnoldam Lūsim un mācītājam E. Ķerģim no Hamiltonas, mazā latviešu luterāņu draudze 13. dec. eglītes vakara dievkalpojumā atskatījās uz trimdā aizvadītiem 20. gadiem. Liturģiju vadīja mācītājs E. Ķerģis, lūgšanu draudzes mācītājs J. Vējiņš, bet svētrunu teica archibīskaps A. Lūsis.

Sirmais garīdznieks aicināja mūs pārdomāt angļu vēsturnieka Gibona domas par Romas imperijas bojā eju, salīdzinādams to ar laikmetu, kurā dzīvojam un atstāstīja kāda misionāra piedzīvojumus, kas, apbraukādams Svēto zemi, uzzinājis, ka Arabijas tuksnešos naidīgā vidē vēl šobaltdien dzīvo mazas jūdu tautas kolonijas, kas pastāv tur jau no bibliskiem laikiem, vairāk nekā 2000 gadu. Kad misionārs jautājis, kā viņi gadu tūkstošos nav zaudējuši savu identitāti, saglabājot savu valodu, kultūru un reliģiju, tas saņēmis atbildi: „Mūsu vairogs ir Dievs!"

Vai mūsu mazajai tautai nebūtu kaut kas jāmācās, jautāja archibīskaps. Svētrunu beidzot, viņš paziņoja, ka par nopelniem ārmisijas darbā Baznīcas virsvalde piešķīrusi mācītājam J. Vējiņam amata Nopelnu krustu. Līdz šim no visiem latviešu luterāņu mācītājiem šo krustu nēsāt tiesīgi bijuši tikai 9 mācītāji, māc. J. Vējiņš to iegūst kā desmitais.

Baznīcas apakšējā zālē draudzes dāmas bija rīkojušas goda mielastu. Galda runā māc. J. Vējiņu ar 40 gadu amata jubileju kā pirmais sveica archibīskaps, pasniedzot Nopelnu krusta zelta vainadziņu. No Niagaras, Kanadā (viena no pirmajām draudzes loceklēm) N. Vītola pasniedza mācītājam V. Vabales gleznu eļļā — māc. J. Vējiņa pirmās baznīcas, Kursišu-Zvārdes draudzes dievnama, kur viņš nokalpojis 15 gadu, attēlu., Ar E. Ķezberes vārdiem un kristalla svečturi sveica E. Andersone apzināto Niagaras draugu vārdā. Adresi ādas vākos ar aploksni pasniedza draudzes pr-ks M. Didrichsons; no DV apvienības latviskā apdarē apsveikumu pasniedza pr-ks V. Malējs, tad sveica vietējās draudzes amerikāņu mācītājs. Viesi un jubilārs saņēma sarkanas rozes. Rakstveida apsveikumus nolasīja māc. E. Ķerģis.

Bafalo draudzē 20 darba gados mācītājs kristījis 22 bērniņus, iesvētījis 48 jauniešus, no kuŗiem 17 iestājušies jauktā laulībā. Pārējie salaulāti ar savas tautas partneŗiem. Mūža dusai māc. J. Vējiņš izvadījis 28 tautiešus. Draudzē ir 77 locekļi. Par dibināšanas dienu draudze uzskata 1950. gada 19. decembra dievkalpojumu Internacionālā institūta telpās. Pirmā latviešu pulcēšanās vispār notika valsts svētku zīmē Internacionālajā institūtā, pulcinot ap 400 tautiešu. Pirmajā draudzes valdē ievēlēja Pēteri Gailīti (priekšn.), Elzu Rāceni (kasiere), Elzu Alku (sekretāre). Dievkalpojumi notika Grace luterāņu baznīcā, pilsētas centrā. Dažādu iemeslu dēļ 20 gados draudze jau trešo reizi mainījusi baznīcu un pašlaik dievkalpojumi notiek divas reizes mēnesī North Park baznīcā.

Ziedu laikus draudze pieredz, kad mācītājs pārnāk uz dzīvi Bafalo un sāk apkalpot arī latviešu draudzi Sirakūzās. Krizi mazā Bafalo draudzīte pārdzīvo 1961. gadā, kad atsakās no sinodes pabalsta un nostājas pati uz savām kājām. Bet reizē ar citām pārmaiņām, mainās uz labo pusi arī draudzes materiālie apstākļi.

Draudzi vadījuši V. Celms, A. Smiltiņš, tagad M. Didrichsons, ilggadējs sekretārs A. Rācenis. Dāmu komitejā M. Epermane, E. Tūbele, M. Vējiņa, E. Paozola, Briņķe un I. Blāķe. Daudz darīts kultūrāli sabiedriskā laukā, rīkojot koncertus, rādot opereti „Mucinieks un Muciniece" un daudz citu šarīkojumu, neieskaitot bazārus.

E. Alka

LATVIEŠU BANKU KALENDĀRS 1971. GADAM

SAŅEMAMS PAR BRĪVU

Toronto Latviešu Kreditsabiedrībā.

Pēc pieprasījuma izsūtām arī pa pastu.

Adrese: Latvian (Toronto) Credit Union Limited

491 College Street, Toronto 174, Ontario, Canada.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA

Latvian (Toronto) Credit Union Ltd.

491 College St. Toronto 174, O

Telef. 924-2775

maksā

6% PAR NOGULDĪJUMIEM

6½ — 7 PAR ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMIEM

Kreditsabiedrība izdara visas pa rastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.

REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVIBAS APDROŠINAŠANU LĪDZ $2000.00 VAI $5000.00

Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā, sestdienās no pl. 9—1 p.p.

Paziņojums mūsu laikraksta lasītājiem

Par spīti ciņai pret inflāciju dzīves dārdzība neapturami ir gājusi un vēl ies uz augšu. Lai varētu nodrošināt laikraksta Latvija Amerikā piesūtīšanu abonentiem, apgāds DAUGAVAS VANAGS nolēmis, sākot ar 1971. gada 1. janvāri, paaugstināt abonēšanas maksu:

Kanadā un ASV		Eiropā un Austrālijā	
1 gada abonements	$21.00	1 gada abonements	$16.00
6 mēnešu „	$11.50	6 mēnešu „	$ 8.50
3 mēnešu „	$ 6.00	3 mēnešu „	$ 4.50
1 mēneša	$ 2.50		

Mēs ceram uz lasītāju atbalstu, lai apgāds varētu smago slodzi pārvarēt un nodrošināt laikraksta iznākšanu. Abonentiem, kas nokārtojuši par 1971. gadu pēc vecajām likmēm, piemaksa atsevišķi nav jāsūta, toties apgāds attiecīgi saīsinās pagarināšanas laiku.

Pateicamies par līdz šim dāvāto uzticību un ceram, ka to lasītāji nellegs arī turpmāk.

Apgāds DAUGAVAS VANAGS

Kanadas DV 4. jauniešu salidojumā Cedar Glen nometnē, no kreisās: Ingrīda Mežģirta, Kima Klotiņa, Daina Brumele, Rita Nagle un Māris Valdmanis. Foto: V. Cinis

Māc. J. Vējiņa 40 gadu amata jub ileja Bafalo, uzņēmumā no kreisās: draudzes priekšnieks A. Didrichsons, māc. J. Ķerģis, māc. J. Vēji ņš ar dzīvesbiedri un archibīskaps A. Lūsis.

Foto: Vidis Malējs

Pēc sekmīgi pabeigtās ko
Dr. V. Stenlijs Vardiss, b
komitejas priekšsēdis H.

Panāku

● Vēsturnieka Dr. Ed
ju konference San Jose,
brim pulcināja 135 zinātn
17 zinātniskiem institūtie
paredzēta Kanadā, Toro
diju ideju ierosinātājs bi

Triju Baltijas tautu —
latviešu un lietuviešu zi
no universitātēm ASV, K
Eiropā un Austrālijā, kā a
ņu citu tautu zinātnieki u
ālisti Baltijas jautājumos
cējušies San Jose valsts k
Kalifornijā, no 26. līdz 29.
brim, lasīja ap 100 refer
pavadīja četras dienas lot
sīvās un interesantās di
par Baltijas tautu un valst
ni, tagadni un nākotni. Ot
tijas studiju konferences
zētājs un priekšsēdis bija
se kolledžas vēstures
menta profesors Dr. Edg
dersons. Konferences org
ras darbs viņam prasīja
vēstuļu šai kontinentā, uz
un Austrāliju, daudz laika
tības un organizēšanas
Atzinīgi novērtējot šo Dr
sona veikumu, konference
gumā Baltijas studiju veic
apvienības prezidents Dr
Vardīss teica: „Dr. Ande
ātdevis šai konferencei v
du no savas dzīves."

Pirmā Baltijas tautu
konference notika Merile
versitātē pirms pāris gad
noorganizēšanā bija lieli
Baltijas studiju veicinā
vienības direktoram J.
un pirmajam prezidentam

TORON

● DV Toronto nodaļas
sēdē kultūrālās daļas va
Zvirgzdgrauds informēja
janvārī plkst. 8 vakarā I
notiks biedru vakars ar i
viesiem, Gadskārtējais k
kuŗam šogad būs moto
juceklis" paredzēts 20.
arī DV namā, bet 6. mar
das DV delegātu sanāks
mās dienas nobeigumā n
draudzības vakars. Zi
tirdziņa vadītājs A. Ste
ja, ka tirdziņš devis r
kumu — 1998,71 dol. Arī
kā informēja kopas pr-ce
lovska, šoreiz tirdziņā i
712 dol. Vanadzes priekš
svētku laikā izdarījušas
nieku apmeklējumus, p
tiem svētku veltes. Vald
I. Zamlovskis nolasīja
Jaungada apsveikumus.
valde savukārt bija
Ziemsvētku un Jaungad
kumus visām Kanadas
jām. Informācijas daļas
V. Cinis ziņoja, ka saka
tuviešu jūrnieka izdošan
ju zvejas bazes kuģa-
ASV territoriālos ūdeņo
ta īpaša telegramma A
dentam Niksonam. Noc
stāvis LNAK padomes
komisijā O. Klavenieks
par notikušajām padom
nām, norādot, ka vēlēš
sijas darbs veicies lab
bā, bet izteica arī nože
saimes piederīgie nav
dalījušies vēlēšanās un
sasniegta pilna 2000 bal
dalība vēlēšanās. Par vē
rīsi ienākusi tikai viena s
lesniedzis kāds no pa

Pēc sekmīgi pabeigtās konferences Baltijas studiju veicināšanas apvienības (AABS) nākotnes plānus apsprieda nākošās dienas rītā, no kreisās: nākošais apvienības prezidents Dr. J. Pūvels, prezidents Dr. V. Stenlijs Vardiss, bij. prez. Dr. G. Kings-Ķēniņš. Otrā rindā no kreisās: apvienības izpilddirektors J. Gaigulis, viceprezidents Dr. Šilbajoris, Dr. H. Valdsārs, Dr. E. Andersons un vietējās rīcības komitejas priekšsēdis H. Jogis. Uzņēmumā pa labi — dalībnieki Baltijas vēstures sesijā.

Panākumiem bagāta Baltijas studiju konference

Vēsturnieka Dr. Edgara Andersona organizētā Baltijas studiju konference San Jose, Kalifornijā, no 1970. g. 26. — 29. novembrim pulcināja 135 zinātniekus no 11 nācijām, 85 universitātēm un 17 zinātniskiem institūtiem. Trešā Baltijas studiju konference paredzēta Kanadā, Toronto, 1972. gadā. — Pirmais Baltijas studiju ideju ierosinātājs bija J. Gaigulis.

Triju Baltijas tautu — igauņu, latviešu un lietuviešu zinātnieki no universitātēm ASV, Kanadā, Eiropā un Austrālijā, kā arī astoņu citu tautu zinātnieki un speciālisti Baltijas jautājumos bija pulcējušies San Jose valsts kolledžā. Kalifornijā, no 26. līdz 29. novembrim, lasīja ap 100 referātu un pavadīja četras dienas ļoti intensīvās un interesantās diskusijās par Baltijas tautu un valstu pagātni, tagadni un nākotni. Otrās Baltijas studiju konferences organizētājs un priekšsēdis bija San Jose kolledžas vēstures departamenta profesors Dr. Edgars Andersons. Konferences organizēšanas darbs viņam prasīja simtiem vēstuļu šai kontinentā, uz Eiropu un Austrāliju, daudz laika, pacietības un organizēšanas talanta. Atzinīgi novērtējot šo Dr. Andersona veikumu, konferences nobeigumā Baltijas studiju veicināšanas apvienības prezidents Dr. V. St. Vardiss teica: „Dr. Andersons ir atdevis šai konferencei vienu gadu no savas dzīves.".

Pirmā Baltijas tautu studiju konference notika Merilendas universitātē pirms pāris gadiem; tās noorganizēšanā bija lieli nopelni Baltijas studiju veicināšanas apvienības direktoram J. Gaigulim un pirmajam prezidentam Dr. G. Kingam - Ķēniņam. Pats pirmais Baltijas studiju vajadzības ideju ierosināja J. Gaigulis. Kā katrai jaunai idejai, tai sākumā bija maz ticētāju. Bet J. Gaigulis neatlaidīgi nesa to tālāk, un šodien visi Baltijas tautu zinātnieki un intellektuāļi atzīst: kā gan mēs varējām tik ilgi bez mūsu trīs „aizmirsto tautu" kopējām konferencēm un studijām iztikt? Šis gadījums vēlreiz pierāda, ka viens cilvēks spēj radīt jaunu straumi, atvērt jaunu logu vai mainīt notikumus un vēsturi.

Visi 400 referenti un klausītāji otrā Baltijas studiju konferencē bija vienis prātis par to, ka Baltijas tautu studiju kopīgais darbs kļuvis par nepieciešamu tradīciju un jau sasniedz nopietnu zinātnisku pētījumu līmeni, iegūstot svešo tautu zinātnieku atzinību, kas sākumā uz Baltijas problēmu pētījumu vajadzību raudzījās attutrīgi. Otrā studiju konferencē izrādījās, ka vairākās universitātēs Amerikā un Eiropā radīta interese par Baltijas telpu, tautām, to vēsturi, šodienu un rītdienu. Bija patīkami klausīties, kā vairāki svešo tautu zinātnieki kompetenti referēja un diskutēja par Baltijas tautu vēsturi, politiskām un ekonomiskām problēmām. Šī otrā studiju konference pierādīja mums pašiem, ka vidējās un jaunākās zinātnieku un intellektuāļu paaudzes atradušas un nodibinājušas to tiešo kopīgo sadarbošanās bāzi, ko vecāko paaudžu tradicionālajiem politiķiem nebija īsti veicies rast. Izņēmums ir BATUN (Baltic Appeal to the United Nations), kur Baltijas tautu kopdarbs izpaužas politiskā aktivitātē, kas laikmetīgi un psiholoģiski plānota un mērķēta. Tas bijis iespējams varbūt tādēļ, ka arī BATUN organizāciju vada vidējās un jaunākās paaudzes igauņi, latvieši un lietuvieši. Baltijas tautām ar vidējo un jaunāko paaudžu sadarbošanos ir cerība, ir nākotne un iespējas saglabāt mūsu trīs tautu etniskās, kultūras, mākslu un rakstu vērtības un brīvības apziņu.

Minēt visu četru dienu referentu vārdus un referātu tematus aizņemtu daudz sleju še minēšu tikai katras sesijas galvenos tematus, par kuriem lasīti un diskutēti 4 vai 5 referāti.

Ceturtdien, 26. novembrī: Revolūcija un kaŗš Igaunijā, Sociālisms, Krievijas revolūcija un Latvija; Baltijas universitātes un dažas izglītības problēmas 19. gadsimtā; Baltijas vēsture literātūrā; Zinātņu un tehnoloģijas attīstība Baltijā; Dažas Baltijas tautu reliģiskās problēmas; Likumi Baltijā.

Piektdien, 27. novembrī: Jūras

(Beigas 8. lpp.)

DZINTARIEŠU EGLĪTE

Inta Leja izpilda Ziemsvētku evaņģēlija vēstījumu.

Skaistā kristīgā Ziemsvētku noskaņojumā otrā svētku dienā Dr. Eduarda Upeņieka mājā notika Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars Toronto un apkārtnes kopas eglītes sarīkojums. Svinības ievadīja ar dziesmu Klusa nakts, un tēva Jāņa no Montrealas lūgšanu. Saņulcējušos apsveica kopas seniors Jāzeps Svilāns, uzsverot Dzintara kā kristīgas akadēmiskas organizācijas pienākumus un aicinādams svinēt Ziemsvētkus kā Kristus gara gaismas atnākšanas svētkus, bet nevis tikai kā izpriecas un materiālas pārpilnības atzīmēšanu.

Pēc kopējās dziesmas Jūs, bērniņi nāciet mūzikālo programmu izpildīja Margareta un Richards Upenieki (klavieres, vijole un arpa, nobeidzot ar Bethovena Mēnesnīcas sonātu Vēras Langenfeldes izpildījumā. Sekoja jaunās, daudzsološās balerinas Intas Lejas sniegums. Izteiksmīgās un graciozās kustībās viņa dejā izteica Ziemsvētku evaņģēlija motīvus.

Šādu raksturdeju viņa jau bija sniegusi universitātes katoļu studentu dievkalpojumā.

Pēc skaistajiem priekšnesumiem pie pavarda siltuma, svecīšu gaismas un mūzikas skaņām vakara dalībnieki vēl uzkavējās vairākas stundas. Bija ieradies liels skaits jauniešu no Toronto, Hamiltonas un Toronto apkārtnes, pavisam 40 personas.

B. Z.

TORONTO ZIŅAS

DV Toronto nodaļas valdes sēdē kultūrālās daļas vadītājs O. Zvirgzdgrauds informēja, ka 23. janvārī plkst. 8 vakarā DV namā notiks biedru vakars ar ievestiem viesiem, Gadskārtējais karnevāls, kuŗam šogad būs moto „Baigais juceklis" paredzēts 20. februārī, arī DV namā, bet 6. martā Kanadas DV delegātu sanāksmes pirmās dienas nobeigumā notiks sadraudzības vakars. Ziemsvētku tirdziņa vadītājs A. Šterns ziņoja, ka tirdziņš devis rekordatlikumu — 1998,71 dol. Arī vanadzes, kā informēja kopas pr-ce R. Zamlovska, šoreiz tirdziņā ieņēmušas 712 dol. Vanadzes priekšsvētku un svētku laikā izdarījušas 10 slimnieku apmeklējumus, pasniedzot tiem svētku veltes. Valdes pr-dis I. Zamlovskis nolasīja saņemtos Jaungada apsveikumus. Nodaļas valde savukārt bija izsūtījusi Ziemsvētku un Jaungada apsveikumus visām Kanadas DV nodaļām. Informācijas daļas vadītājs V. Cinis ziņoja, ka sakarā ar lietuviešu jūrnieka izdošanu padomju zvejas bazes kuģa apkalpei ASV teritoriālos ūdeņos nosūtīta īpaša telegramma ASV prezidentam Niksonam. Nodaļas pārstāvis LNAK padomes vēlēšanu komisijā O. Klavenieks informēja par notikušajām padomes vēlēšanām, norādot, ka vēlēšanu komisijas darbs veicies labā sadarbībā, bet izteica arī nožēlu, ka DV saimes piederīgie nav aktīvi piedalījušies vēlēšanās un tā nav arī sasniegta pilna 2000 balsotāju līdzdalība vēlēšanās. Par vēlēšanu norisi ienākusi tikai viena sūdzība, ko iesniedzis kāds no parastajiem „taisnības meklētājiem", bet tā ir nenozīmīga, kas vēlēšanu rezultātus nogroza.

DV Toronto nodaļas Jaungada sagaidīšanas ballē DV namā bija ap 90 priecīgo 1971. gada sagaidītāju. Spēlēja E. Arro deju kapella. Bufetē šai gadījumā varēja dabūt īpašu padzērienu — jauno kokteili „frizieŗu briesmas". Jaungada uzrunu teica nodaļas valdes pr-dis I. Zalovskis, pēc kam visi vienojās dziesmā „Nevis slinkojot"...

Sarīkojumi nākošās nedēļas nogalē: 15. janvārī — plkst. 8 vakarā studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars ar deju Royal Canadian Curling kluba telpās, 131 Broadview Ave., blakus DV namam. — 16. janvārī plkst. 7 vakarā Latviešu namā mednieku un makšķernieku kluba tradicionālā „Zaķu balle". — Plkst. 6 vakarā Paula Rudlapas mājā, 117 Westrose Ave., Toronto latviešu filatelistu kluba groziņu vakars ar dāmu piedalīšanos.

TLTA skolotāju un vecāku praktiskā semināra otrā semestra sākums 12. janvārī plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā, korporācijas Talavija telpās. Prof. A. Bāliņš lasīs par tematu: Pārmaiņas Kanadas skolās un latviešu skolas. 26. janvārī turpat LNAK izglītības nozares vadītāja J. Mežaka priekšlasījums: Eksāmeni latviešu skolās.

Māc. R. Ekšteina priekšlasījums par tematu: „Cik laimīgs tu būsi 1971. gadā?" notiks 21. janvārī plkst. 8 vakarā Latviešu namā. Visi laipni ielūgti.

Ko nozīmē vietnamizēšana?

Bijušā ASV prezidenta L. Džonsona valdības laikā amerikāņu armijas spēki Dienvidvietnamā pieauga uz pāri par pusmiljona kaŗavīru. Gaisa spēki intensīvi bombardēja militāros mērķus Ziemeļvietnamā. Tikai tuvojoties vēlēšanu laikam uzlidojumi ienaidnieka territorijai aprimās. Republikāņu prezidents Niksons šos uzlidojumus arī valŗs neatjaunoja.. Gluži otrādi, viņš apsolīja amerikāņu vienību atvilkšanu no kauju laukiem un to pārvešanu mājup. Tie, kas Džonsonu pārāk nekritizēja par viņa daudz stingrāko darbību, pie katras izdevības uzbruka Niksonam, ka viņš neatsākot amerikāņu spēku atvilkšanu pirms izvēlētā termiņa un vēlāk — atvilkšanās neesot pietiekami ātra. Tomēr Niksona nodomā nebija atstāt vietnamiešus, lai tie lēnām noasiņotu un padotos varmācīgajam iebrucējam. Šajā nolūkā tika strauji iedzīvināta „vietnamizēšanas" programma, kuŗu gan bieži pieminēja, bet bez sīkāka izskaidrojuma. Pirmās amerikāņu vienības ieradās Dienvidvietnamā 1965. gadā, pēc tam, kad iepriekšējā gadā ienaidnieka divizijas iebruka no ziemeļiem un sagādāja smagus zaudējumus dienvidvidvietnamiešu vienībām. Amerikāņi, tā sakot, pabīdīja dienvidniekus sāņus un uzsāka kaŗu savā stilā. Bet lielajām armijas vienībām vietkongi pārāk netuvojās, mazo vienību uzbrukumi bija daudz izdevīgāki un efektīvāki. Arī aizstāvāmie jutās pazemoti un no līdzdalības ciņās atturējās. Bet letarģija izzuda pēc komūnistu 1968. gada Jaungada (Tet) ofensīvas, kad tie vienlaicīgi uzbruka 100 lielām un mazām pilsētām. Dienvidvietnamieši cīnījās ar apbrīnojamu apņēmību un savu armiju palielināja par trešdaļu. Ar atgūtu pašapziņu tie ķērās pie savas zemes aizsardzības pašu spēkiem. Šo apņēmību pastiprināja vēl vairāk 1969. gadā pieteiktā amerikāņu atvilkšanās no Vietnamas. Tomēr šī atvilkšanās notika pēc savstarpējās vienošanās. Šīs politikas maiņas praktisko pusi raksturo kāds notikums mazā pilsētiņā — Long Kotā, Niedru līdzenumā, Mekongas upes deltā. 1969. gada 3. decembrī ap 500 labi bruņota ziemeļvietnamiešu vienība uzbruka Long Kotai, kuŗā atradās apgabala armijas štābs. Daudzi šādi uzbrukumi komūnistiem beidzās ar labiem panākumiem. Aizstāvji, apbruņoti ar 2. pasaules kaŗa ieročiem, tika vai nu iznīcināti, vai metās bēgt, nespējot atturēt sarkanās Ķīnas moderniem ieročiem pilnos uzbrucējus. Bet ne šoreiz. Tos saņēma iznīcinoša uguns no jaunajām amerikāņu M-16 automatiskajām šautenēm un M-60 ložmetējiem. Gan komūnisti stieplu žogos ātri vien izspridzināja ejas, bet aizstāvji neatkāpās, nopļaujot uzbrucējus vilni pēc viļņa. Dienai austot amerikāņu un vietnamiešu kaujas helikopteri arī pievāca savu daļu uzbrucēju. Šoreiz aizstāvji bija t. s. territoriālisti — trenēti un bruņoti savu dzīves vietu aizsargāšanai. Tūkstošiem citos mazākos un lielākos centros izvesta šī trenēšana un apbruņošana ar visjaunākajiem moderniem ieročiem.

Vēl intensīvāk notiek rēgulāro armijas vienību apmācīšana un apbruņošana. Ja agrāk kaŗaskolās pieņēma tikai augstāko dzimtu piederīgos vai arī vidusskolas izglītību ieguvušos, tad tagad šīs prasības atmestas. 1969. g. no 10.000 virsniekiem, kas beidza kaŗaskolas, 20% bija agrākie seržanti, kas kaujās parādījuši savas spē-

(Beigas 8. lpp.)

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

Ap 1500 dievlūdzēju Ziemsvētku vakarā, 24. decembrī, apmeklēja 3 latviešu luteraņu dievkalpojumus — Bruklinā, Jonkeros un Salā. Visās trijās vietās bija līturģisks dievkalpojums, pie kam Jonkeros piedalījās Ņujorkas draudzes koris, Bronksā pamatskolas un vidusskolas koŗi, bet Salā Ņujorkas draudzes Longailendas koris. Bruklinā un Jonkeros dievkalpojumi bija arī 25. decembrī. Šai laikā draudzes locekļi nodod Ziemsvētku ziedojumu draudzei, kas parasti pārsniedz 4000 dolaru. Katoļu draudzes dievkalpojums notika 27. decembrī.

DETROITA

Detroitā Ziemsvētku sarīkojumu virkni 20. decembrī ievadīja latviešu skolas vecāku padomes rīkotā latviešu bērnu eglīte ar svētbrīdi, skolēnu priekšnesumiem, Ziemsvētku veciša veltēm bērniem, kafijas galdu un rotaļām. Skolas vadītājs pasniedza Mārim Lenšam Nopelnu stipendijas atzinības rakstu. Tērvetes (34.) skautu un Abavas (30.) gaidu vienību eglīti 27. decembrī ar svētbrīdi ievadīja māc. V. Līventāls. Vad. Ed. Zariņš pateicās vecāku padomei, vecākiem un sabiedrībai par atbalstu sekmīgai aizvadītā gada darbībai. Latviešu skautu pr-ks Fr. Sīpols ziņoja, ka Tērvetes skautu vienība un mazskautu pulciņš 1969. darbības gadā ierindojušies pirmajā vietā, bet kā vienība — otrā vietā pasaules mērogā starp latviešu skautiem. Vadītājiem Ed. Zariņam, V. Ķikulim, J. Ozolam un A. Ozolam pasniedza atzinības rakstus. Vadītāju atzinību saņēma I. Lenšs, T. Broze un M. Lenšs. Dienas grāmatas sacensībā izcēlās A. Richtera vadītais Lāču kops. Skautus un gaidas apsveica DV apv. pr-ks A. Tīdemanis, pasniedzot atbalstam aploksnes. Sekoja priekšnesumi un kafijas galds.

BAFALO

Ziemsvētku dievkalpojums Bafalo šogad notika tieši pirmajā svētku dienā. To vadīja māc. J. Vējiņš. Nākošais dievkalpojums jaunajā gadā — 10. janvārī. — DV Bafalo apvienības skolas sarīkojums notika 27. decembrī Internacionālā institūta telpās. Skolā darbojas trīs skolotāji — Vilma Pušmucāne (vadītāja), Laura Gailīte un ar šo gadu — Anna Zilgme, kas pasniedz rokdarbus. Programmā bija vairākas izlduziņas. Nobeigumā koris nodziedāja divas Ziemsvētku dziesmas. Ievadam draudzes mācītājs J. Vējiņš noturēja īsu aizlūgumu. Bērnu vecāki un vanadzes bija gādājuši par bagātīgu svētku galdu. Skolotāju darbu un bērnu čaklumu cildināja bērnu vecāku pārstāvis A. Mikulis. Skolotājiem pasniedza aploksnes.

V. C.

KLIVLENDA

Ziemsvētku priekšvakarā Klīvlendas latviešu draudzēs notika svētku dievkalpojumi ar eglīti. Apvienotā draudzē māc. I. Gaides vadībā notika divi dievkalpojumi. Tos kuplināja vokāli un instrumentāli solo priekšnesumi. Otrā dievkalpojumā dziedāja draudzes koris Dr. V. Ciemiņa vadībā. Apvienotā draudze pulcējās arī Ziemsvētku rītā dievkalpojumā, kuŗā meiteņu kvintets sniedza divas dziesmas. Mārtiņa Lutera draudze svētvakaru uzņēma Sv. Paula baznīcā ar māc. K. Brieža vadītu dievkalpojumu, kuŗā vijolnieks P. Briedis atskaņoja Fr. Šūberta Ave Maria ērģelnieces M. Jurjānes pavadījumā. Svētvakara dievkalpojumā pulcējās arī latviešu Miera draudze ev.-lut. Redeemer baznīcā.

J. E.

Valoda — tautas pastāvēšanas pamats

(Pārnesums no 3. lpp.)

var arī redzēt — vizuālais komplekss, var arī to lasīt, ko dzirdējis, runājis. Bērnam nav ne mirkli zudis sakars ar viņam pazīstamo dzīvo runāto vārdu, valodu. Tādā ceļā bērns mācās ar interesi, nepiespiests, visu laiku aktīvi līdzdarbojoties. Bērnu jāierosina lasīšanai, bet lasīšanas ilgumu nosaka bērns. Kad viņš paguris, nespēj vairs koncentrēties, lasīt mācība jāpārtrauc. Bērni dažādi attīstās, ar dažādām interesēm un dažādām koncentrēšanās spējām. Esmu sastapusi bērnus, kas jau trīs vai četru gadu vecumā ar lielu interesi grib redzēt lasīto vārdu, grib to uzbūvēt ar burtu plāksnītēm, un īsā laikā aptver lasīt māku. Ir bērni, kas jau piecu gadu vecumā tekoši lasa. Citiem atkal nav tādas intereses. Bet piecu gadu vecumā jāmēģina bērnu saistīt ar visādiem, bērniem piemērotiem papēmieniem, pie lasīšanas, lai viņš būtu aptvēris lasīt māku latviešu valodā līdz tam laikam, kad viņam jāmācās lasīt vietējā valodā skolā. Bērns, kas māk latviski lasīt, apbrīnojami viegli aptver sarežģīto lasīt māku angļu valodā ar vēsturisko rakstību. Bērns zin skaņas, ātri ievēro angļu valodas lasīšanas likumību. Tāds bērns prot lasīt angļu valodā arī vārdus, ko viņš vēl nav specifiski mācījies.

Iepriekšējā lasīt iemācīšanās latviešu valodā ir atslēga sekmīgai un vieglai lasīt iemācīšanai angļu valodā. Zinu skolēnus, kas amerikāņu skolā jau pirmajā klasē apgūst tās valodas lasīt māku. Saprātīga skolotāja tādiem bērniem liek lasīt nevis skolas mācāmo grāmatu, bet citas bērnu grāmatas.

Mācoties pēc veseluma vai analitiskās metodes, bērns visu laiku ar prieku un interesi lasa un aktīvi līdzdarbojas. Viņam grāmata un lasīšana kļūst mīļa. Bet mīlestība uz latviešu grāmatu ir atslēga ieaugšanai latviešu kultūrā. Mācoties pēc sintētiskās vai skaņošanas metodes, bieži vien bērnam grāmata un lasīšana kļūst par „bubuli". Dažu labu nepatika pret grāmatu pavada visu mūžu. Bet trimdā ieaugšana latviešu valodā un mīlestība uz latviešu grāmatu ir tautas pastāvēšanas pamats.

Gaŗezera atbalstītāju skaits audzis

Kā laikrakstos ziņots un arī atzīmēts uz lozēm, Gaŗezera mantu izloze notika 27. decembrī Kalamazū latviešu biedrības namā. Izlozi kārtoja Gaŗezera padomes komisija ar priekšsēdi Adolfu Artmani un locekļiem Ausekli Elksni, Pēteri Ozoliņu un Ernu Jankavu.

A. Artmanis uzrunā klātesošajiem norādīja, ka pārdotas 19.500 lozes, par 3000 lozēm vairāk nekā iepriekšējā izlozē. Paredzēti 170 laimesti, kas skaita ziņā par 120 vairāk nekā gadu iepriekš. A. Artmanis secināja, ka Gaŗezera atbalstītāju skaits manāmi audzis, kas liecina par tautiešu uzticību Gaŗezeram.

Pēc izlozes R. Jankavs sirsnīgos vārdos pateicās Ed. Sneideram un viņa dzīvesbiedrei Hildai, kas uz saviem pleciem iznesuši visu lielo izlozes darbu — izplatot un pārdodot turpat 20.000 ložu; tāpat viņš pateicās laimestu ziedotājiem izlozei, ložu pircējiem un izlozes techniskajiem palīgiem, reizē norādot, ka visus laimestu numurus publicēs latviešu laikrakstos, bet paši laimesti saņemami Gaŗezerā. Pēc laimētāju vēlēšanās laimestus viņiem nosūtīs arī pa pastu.

E. B.

Gaŗezera mantu izlozes komisija, pirmā rindā no labās: A. Artmanis, E. Brože, N. Riekstiņš un H. Sneidere; otrā rindā stāv no labās: E. Elksnis, R. Jankavs, Ed. Sneiders un P. Ozoliņš.

Foto: Fr. Ritums

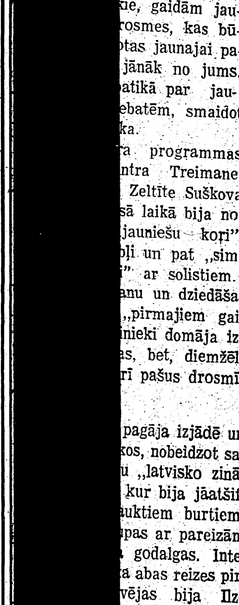

ina Klotiņa, Daiņ
Foto: V. Cinis

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
TORONTO 12., tel. 782-7246 377 GLENGARRY AVE.,

NEMAKSĀJIET VELTI IRL IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUSI

Danforth — Broadview: Atsevišķa 5 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāžas iespējas. Īpašums brīvs no parādiem.

Danforth — Coxwell: Divstāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja, garāž.a Cena $23.900, iemaksa $2.500.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar privātu iebraucamo ceļu un garāžu. Ūdens - eļļas apkure. Īpašums bez parādiem.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM. UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

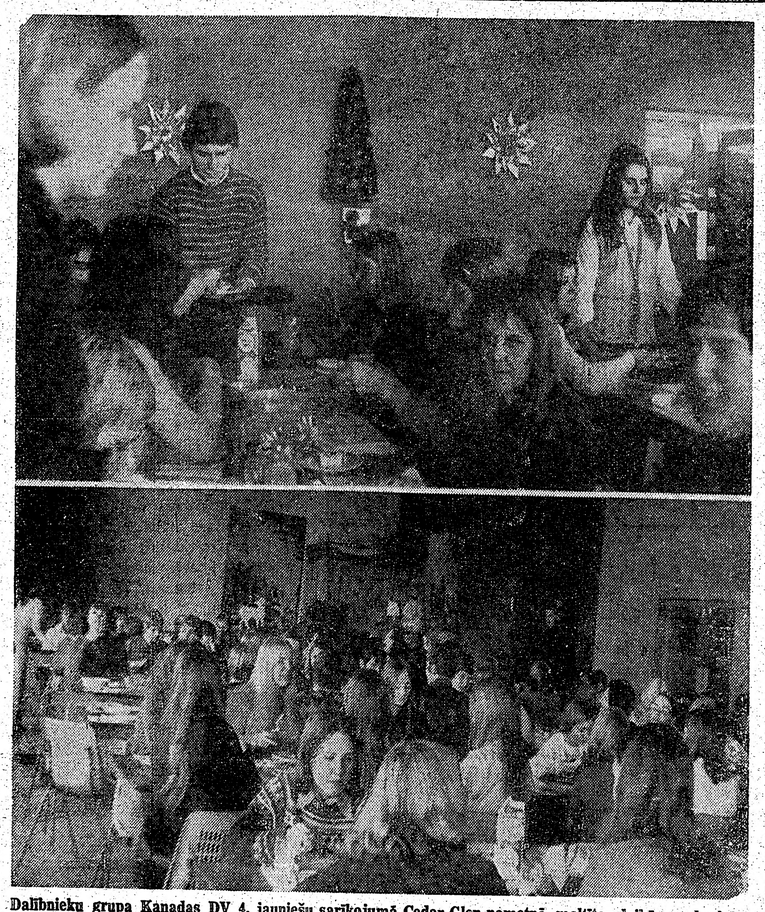

Dalībnieku grupa Kanadas DV 4. jauniešu sarīkojumā Cedar Glen nometnē maltītes laikā, no kreisās: Maira Zālamane (Sv. Katrīnas), Uldis Gailis, Indra Sabanska, Pēteris Krūka (Toronto) un Māra Vimane, labajā stūrī — Dzintra Treimane (Hamiltona); apakšā — cik labi garšo siltais ēdiens pēc nodarbībām sniega laukos!
Foto: V. Cinis

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

9. janvārī — plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa Ziemas svētku kauju atceres svētbrīdis pie Krišuša karavīru piemineklja Saulainē.

9. janvārī — plkst. 7 vakarā Latviešu namā, Toronto, Veco strēlnieku b-bas Ziemas svētku kauju atcere un b-bas 10 gadu pastāvēšanas svinības.

15. janvārī — pl. 8 vak. Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars ar deju Royal Canadian Curling kluba telpās, 131 Broadview Ave.

16. janvārī — pl. 7 vak. Latviešu namā LMM kluba tradicionālā zaķu balle.

21. janvārī — pl. 8 vakarā Latviešu namā māc. R. Ekšteina priekšlasījums „Cik laimīgs tu būsi 1971. gadā?"

23. janvārī — pl. 8 vak. DV namā DV Toronto nodaļas biedru un viesu vakars ar priekšnesumiem.

24. janvārī — pl. 5 Latviešu namā TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums — T. Zeltiņa „Vina raugs" H. Miķelsona režijā.

30. janvārī — plkst. 7 vakarā viru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts un balle Columbus zālē Toronto.

7. februārī — plkst. 1 pēcp. TLB Sestdienas skolas bazārs Latviešu namā.

12. februārī — pl. 8 vak. Columbus zālē Mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais slēgts karnevāls „Mēlns uz balta".

14. februārī — Latviešu saimnieciskō darbinieku diena Latviešu namā.

20. februārī — pl. 8 vak. DV namā DV Toronto nodaļas gadskārtējais karnevāls.

27. februārī — plkst. 7.00 vakarā DV namā, 125 Broadview Ave. tradicionālais Ventiņu vakars. Piedalīsies ansamblis „Ceļinieki" (Vilis Adlers). Līdzi ņemami groziņi.

15. maijā — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde, Anālava Egļša „Bezkaunigie veči".

Verena Akermanis
dzimusi 1883. gada 21. janvārī,
mirusi 1970. gada 26. decembrī Deyton, Ohio, ASV
Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes Toronto
PALĪDZIBAS FONDS

Agrā nāvē aizsaukto
AGRONOMU
Jēkabu Atteku
piemin klases biedri:
Osvalds Blūms,
Raimonds Prūsis,
Ansis Silenieks.
Alfreds Vanags,
Jānis Ziemelis.
Reiz bija mums draugs . . .

DV Sadberijas nodaļas vanadze
Minna Kārkliņa
mirusi 1970. gada 19. decembrī Sadberijā
Daugavas Vanagu Kanadā bēŗu fonds

Ar spalvu - pa spalvai - pret spalvu

BARI, BARVEŽI UN MĒS PAŠI

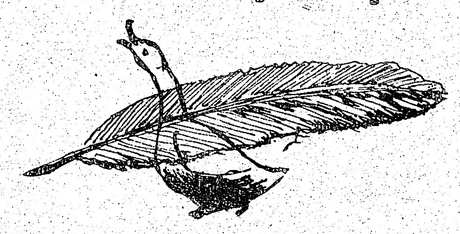

Cilvēks ir bara radījums, un tādēļ arī latvieši cilvēku kopojumus reizēm apzīmē par „aitu baru", bet atsevišķos cilvēkus — par „aitām". Īpatņus, kuŗi barā negrib iet un tajā pazust, uzskata jocīgus un nosauc par „aitas galvām". Stūrgalvīgākos apzīmē par „auna galvām" (to ragu dēļ).

Kā jau ievadījumā teikts, cilvēks savā būtībā, vai nu par „aitu" vai citādi saukts, ir bara radījums un bara mīļotājs, arī latvieši nav izņēmums. Viņiem gan ir tieksme ikvienu baru organizēt zināmā kārtībā, galvenokārt pēc paša barveža ģimja un līdzības. Latviešiem barvežu nekad nav trūcis, izņemot laikus, kad tie visvairāk bijuši vajadzīgi. Tāpēc dažādo un atsevišķo baru skaits arvien bijis diezgan liels. Latvieši ne labprāt gribējuši bara vadīšanā un vešanā dalities ar citiem. Sacensība un cīņas barvežu vidū jau kopš senlaikiem bijušas sīvas un ilgstošas.

Ja kādreiz vienā barā gadījušies vairāki spēcīgi barveži, tad parasti izraisījusies cīņa, kā rezultātā mazākie barveži nodalījušies un lielajam baram nošķiruši kādu daļu vadāmo. Uzņēmīgākie barveži gājuši citā pagastā meklēt un organizēt jaunus barus. Ja kāds pametis savu veco baru un jaunu neiespējis sameklēt, mēģinājis atgriezties vecajā barā, tad parasti tāds nodēvēts par „stulbu aitu".

Trimdas sākuma laikā latviešiem bija daudz lielu baru un vēl vairāk barvežu. Kad pasaulē pavērās iespējas jaunām ganībām, barveži ātri devās tajās, par sāviem vadāmiem daudz nedomādami, vēlāk atrodot jaunus ganāmpulkus un atsākot vecās cīņas. Dažs lielāks bars tika sadalīts, lai visiem barvežiem būtu kāds vadāmais bars.

Tagad daudziem barvežiem jaunības spars izlietots, arī vadāmie vecuma un citās sekās sarukuši skaitā. Tautas mutē Rietumos šo situāciju sauc par „trimdas problēmu", bet barveži Austrumu zemēs to dēvē par sava „tēva un skolotāja" „ideoloģijas uzvaru". Te nu sākās mana personīgā problēma, jo pagātnes bargās dzīves skolas sekās esmu iemācijies neticēt vairs nevienam.

Tā kā pats esmu bijis brīvprātīgi, labprātīgi un dažkārt arī brīvprātīgi piespiests iesaistīties dažādos baros, reizēm šādus tādus barīņus pats alkti vadīdams, tad sāku mazliet iedziļināties šajā baru un barvežu būšanā. Dažs bars ir patīkams, pat grūti nākošo tikšanās reizi sagaidīt, cits — ka nevar sagaidīt izdevīgu gadījumu vai ticamu ieganstu ātrai pazušanai. Šķiet, ka daudzreiz patika vai nepatika atkariga no paša barveža: cits lietas prot izkārtot viegli, cits kā auns laidara vārtos badās pats ar sevi un savu ēnu... Atkarā no barveža un paša bara īpašībām un īpatnējām vēlmēm, bari veidojas, mainās, iznīkst un jauni rodas vietā.

Paveŗoties latviešu bankas kalendārā un dažādo latviešu apmešanās vietu publikācijās, uzmanību saista lielais dažādo grupu un organizāciju skaits. Nezinātājam varētu šķist, ka latviešu sabiedriskajā sadzīvē iesaistīti visi latvieši un sabiedriskā dzīve met augstu vilni. Rūpīgāk pasekojot katra atsevišķā nogrupējuma, kopas vai citādi apzīmēta kopojuma rosmei atklājas fakts, ka liels skaits ir tikai tādi pusdzīvi papīra iestādījumi un daļa savā darbībā klunkurē kā veci kokasu rati pa ganu gatvi. Cik ilgi vēl?

Kādi arī šie latviešu bari un bariņi pašreiz nebūtu, kādreiz tie katrs mūsu sabiedriskajā dzīvē kādu mazumu pienesuši, un tajos darbojoties, apmierinājumu guvis krietns skaits atsevišķu cilvēku. Lai nenotiktu pats ļaunākais un mēs neaizklīstu no latviešu bara, iejukdami kādos svešos baros, vajadzētu rūpīgi pārdomāt faktorus, kas to ietekmē:

Biedrības un organizācijas, laikam līdzi nemainoties, beidz savu eksistenci dažādos ātrumos — dažas sabrūk ātri, citas nīkuļo un iznīkst lēnām, tās galvenokārt nodarbojas ar iekšējās darbības problēmu risināšanu, pašas sev radīdamas jaunas problēmas; tās nespēj piemēroties mainīgajiem ārējiem apstākļiem un nespēj mainīties pašas, ir tendence glorificēt pagātni uz tagadnes darbības lēses. Nīkuļojošu organizāciju vadība parasti ir ļoti vienprātīga un vienveidīga pati sevī uzturošas inerces sekās un visi to vadītāji izskatās, uzvedās, runā un domā vienādi. Tām ir dilstošu finanču līdzekļu, jaunu talantu, darbības apjoma un enerģijas pamatne; vadītājiem un biedriem trūkst drosmes redzēt tagadnes īstenību un darbību izbeigt. Nīkuļojošas organizācijas bieži pastāv tikai vadītāju pašu pašapziņas celšanai, kas būtībā nedod pozitīvu pienesumu sabiedrībai, kuŗā tās darbojas.

Pēc visa iepriekš teiktā, kas nu palicis organizācijām un to biedriem darīšanai?

Atbilde var būt tikai viena:

Kritiski izvērtēt sava darbības veida un virziena nepieciešamību sabiedrībā, un tad arī to attiecīgi mainīt. Un ja nē, tad — izbeigt darbību, tā ļaujot atlikušajiem spēkiem ieplūst vēl aktīvās un pozitīva pienesuma organizācijās.

Pāri visam — visām organizācijām ir jāizvēlas kāds visus vienojošs nākotnes mērķis un jāattīsta darbības plāns tā sasniegšanai, pie kam šis nākotnes mērķis un darbības pamatne ir jāveido uz pagātnes darbības un sasniegumu stingrās pamatnes.

Šā mērķa sasniegšanai ir jākopo viss spēku potenciāls..

Mēs jau varam pavīpsnāt par latviešu bariem, bariņu kopojumiem un barvežiem, bet esmu pārliecināts, ka mēs, latvieši, vēl tik lielas „aitas" neesam, ka neiespētu apjaust, ka nule pienācis laiks lietas izvērtēt un pārvērtēt, mainīt dažas un arī pašiem mainīties, pirms citi mūs tiešām aitu lomā ieliek, jeb pirms iznīkstam iznīkstošos baros.

Manas auna galvas savēlušos sprogojumu ar kreiso priekšķāju kasot,

Virgo „draudu labsajūtai" un iemērca lapu karstā kafijā. Nekādas reakcijas. Deviņu minūšu pārdomas viņš izlēmis sadabūt sērkociņus un aizdedzināt tāda lapu. Viņš nesakustējās, pat nepieskārās lapai, bet šīs tāda dedzināšanas nodoma momentā zīmētāja adata no horizontāla gājiena strauji pārsviedās vertikālā.

Vai stādiem ir jušanas spējas ?

Amerikāņu zinātnieka Klīva Bakstera uzdevums līdz 1966. gadam bija trenēt policijas ierēdņus poligrafa (PGR — psichogalvaniskō refleksu mērotājs instruments) — t. s. melu notvērēja lietošana. Kādu rītu viņam ienāca prātā doma — pārbaudīt, vai arī stādiem, zem zināmas stimulācimenta reģistrētu refleksiju. Apūdeņojot dracenu savā darba kabinetā un piestiprinot refleksiju elektrodus tāda lapai, instruments iezīmēja kontūrliniju līdzīgu cilvēka īslaicīgam emocionālam pārdzīvojumam. Baksters nolēma izmēģināt stimulu, ko sauc par „draudu labsajūtai" un iemērca

Būdams 50 jūdžu no Ņujorkas, Baksters nolēmis atgriezties mājās. Birojā stādi reaģējuši savas izjūtas, un laiks sakritis ar pieslēgtā ‚stop' pulksteņa atzīmi. Baksters nevar pateikt tieši šīs stādu izjūtas. Bet tās nebijušas bailes. Drīzāk atvieglojums.

Tā Baksters ieradis apieties ar stādiem ļoti cilvēcīgi. Bet lai izdarītu mēģinājumus, pieņēmis asistentu,, kas nebijis tik smalkjūtīgs. Reiz zinātniekam saruna joties ar atnākušo žurnāla National Wildlife redaktoru G. Harisonu, ienācis arī asistents — un poligrafa reģistrācijas adata satraukti mētājusies līdz brīdim, kamēr asistents izgājis. Redaktors izmēģinājis pabiedēt stādu un izvilcis sērkociņu, lai tam pielaistu liesmu. Bet to neizdarot un sarunai mierīgi turpinoties, arī stāds nomierinājies. Kad redaktors G. Harisons gatavojies stādu fotografēt, atkal radusies izbaiļu reakcija, bet uzņemšanas brīdī vairs neuzrādīja satraukumu. Izrādījies, ka viena fotolēca nedarbojusies. Tāpat dažādas reakcijas stāds uzrādījis Baksteram runājot pa telefonu no blakus biroja telpas.

Indijas fiziķis un stādu psichologs profesors sērs J. C. Bose (1858. — 1937.) bija pirmais zinātnieks, kas ar instrumentiem apstiprināja savas zemes gudro senu laiku mācības par dzīvības nedalāmību. Viņa kreskografa atzīmes atklājušas jūtīgu stādu nervu sistēmu un dažādus emocionālus pārdzīvojumus — naidu, mīlestību, bailes, sāpes, satraukumu, sastingumu, prieku un neskaitāmas citas izjūtas pret attiecīgiem stimulējumiem. Prof. Bose bija mācībspēks Kalkutas universitātē, Indijā. Par viņa pētījumiem 1917. g. J. Bosem piešķira sēra titulu (toreiz Indija atradās zem Anglijas pārvaldes).

Epitomus

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 9 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

1971. gada jaunie modeli
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
Tagad izdevīgākais laiks iegādāties pagājušā gada automašīnas par pazeminātām cenām
Robertson motors Ltd.
1555 DANFORTH AV., TORONTO 6.
HANS PLAUDE TĀLR. HO 6-1131
SAZINIETIES AR MŪSU FIRMAS LATVIEŠU PĀRSTĀVI:

5 istabu dubultkie-
mo ceļu un garāžu.
parādiem.

anis

o, ASV

es Toronto

eku

s,
ūsis,
ks.
gs,
s.

u fonds

?

jūdžu no Ņujorkas,
mis atgriezties mā-
ādi reaģējuši savas
iks sakritis ar pie-
pulksteņa atzīmi.
r pateikt tieši šīs
Bet tās nebijušas
atvieglojums.
ieradis apieties ar
ilvēcīgi. Bet lai iz-
ājumus, pieņēmis
nebijis tik smalk-
inātniekam sarunā-
ākušo žurnāla Na-
redaktoru G. Ha-
arī asistents —
reģistrācijas adata
jusies līdz brīdim.
s izgājis. Redak-
s pabiedēt stādu un
ņu, lai tam pielais-
to neizdarot un sa-
turpinoties, arī
ājies. Kad redak-
ns gatavojies stā-
atkal radusies iz-
bet uzņemšanas
euzrādija satrauku-
ka viena fotolēca
Tāpat dažādas re-
zrādijis Baksteram
efonu no blakus bi-

s un stādu psīcho-
sērs J. C. Bose
bija pirmais zināt-
instrumentiem ap-
s zemes gudro se-
bas par dzīvības
a kreskografa at-
s jūtīgu stādu ner-
dažādus emōcionā-
mus — naidu, mī-
sāpes, satrauku-
, prieku un ne-
s izjūtas pret at-
ulējumiem. Prof.
cibspēks Kalkutas
dijā. Par viņa pē-
. J. Bosem piešķi-
toreiz Indija atra-
s pārvaldes).

Epitomus

SKAISTA DĀVANA BĒRNIEM

Iznākušas Ellas Andersones

PASAKU GRĀMATAS BĒRNIEM

SARGEŅĢELIS $1.80
Saturā: Divas eglītes, Sargeņģelis, Dvīņu eglītes

RŪĶIS LABDARIS $1.80
Saturā: Rūķis Labdaris, Lausks

Valijas Mērnieces illustrācijas un grāmatu apvalks

Grāmatas dabūjamas DV grāmatnīcā,
491 College Street, Toronto.

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¼ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas. Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

A. EGLĪTIS — **TV RENTAL**

17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. **LE 7-1401**

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VALUPE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W. Toronto 4
Ont., tālr. 533-2837.

KAS? KUR? KO? TORONTO

ALFRED **STIKUTS** REALTOR — **A. STIKUTS, FRI**
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
1363 Wilson Ave., Downsview, 248-6101
1851 Lawrence Ave. E. Scarboro, 752-1776

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
Nekustami īpašumi, apdrošināšana, obligācijas un notārs
316 Harbord Street, Toronto, Ont. 534-8447

PAVASARA — LE 1-7353
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. — Īpašnieks ST. ČUKULS

A. Kristapsona gaļas un gaļas izstrādājumu veikals
1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

EXPRESS T.V. SERVICE
HI-FI un TV DARBNĪCA, tālr. 769-6732
no plkst. 9 — pl. 9 vak.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. *Ausma Miķelsons*

KRĀSU UN MELNBALTAS FILMAS
attīstīšana ■ palielinājumi ■ duplikāti ■ citi darbi ■ izcilas kvalitāte ■ atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 863-1166

■ Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas ■
■ attīstīšanai un kopēšanai ■
■ DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 174, Ont.

Latviešu vecākajā skolā Kanadā — Hamiltonā, 6. kl. audzēkņi ģeografijas stundā. Uzņēmumā: Nora Bite un Ēriks Zutis tur rokā reljefā veidotu Latvijas karti, kuŗu pirms pāris gadiem izgatavojis Noras brālis Andris Bite. Aizmugurē skolotājas A. Januška un L. Bražus.
Foto: J. Liģers

Goppera fonda darbs

Jau desmito gadu no vietas, Ziemsvētkiem tuvojoties, ģenerāļa Kārļa Goppera fonds izdod speciālas markas svētku sūtījumu apmarkošanai. Šāgada markas ir sevišķi labas kvalitātes, mākslinieciskā apdarē. Tās zīmējis O. E. Markevics. Markās uz zaļa pamata izstrādāts tēlnieka V. Baluša veidotās ģenerāļa Goppera galvas vaŗa lējuma attēls, ko fotografējis F. Forstmanis.

1971. gadā aprit 95 gadi kopš ģenerāļa Goppera dzimšanas un 30 gadi kopš čekas lodes izdzēsa viņa dzīvību. Pieminot viņu un godinot viņa mūžu, atkal un atkal jāpiemin, ka tas viss bija veltīts Latvijai un latvju jaunatnei. Savu ideālismu un nelokāmo stāju ģenerālis Goppers prata iedegt un ieaudzināt savos latviešu skautos. Viņš ticēja savam darbam un paļāvās uz saviem audzināmiem. Un tie viņu nepievīla.

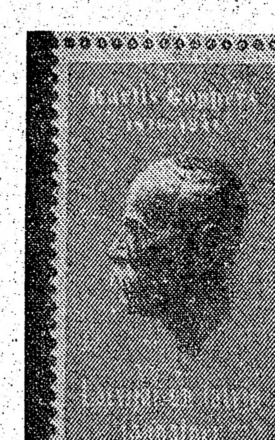

Latviešu skautisms ir dzīvs vēl šodien un audzina latviešu zēnus par latviešu vīriem. Skautu rindās auguši, par latviešiem izauguši un skautu gaitās savu pirmo sabiedriskā darba rūdījumu dabūjuši, daudzi bijušie skauti darbojas dažādās trimdas organizācijās, un to skaits arvien vēl pieaug. Sistēmātiskā darbā un lielā neatlaidībā ir izaudzināta jaunā maiņa.

Ģenerāļa Goppera sirds, kas guldīta viņa dzimtā Trikatas kapsētā, pukst vēl šodien. Siltas latviskuma asinis strāvo pāri zemēm un jūŗām, dodot dzīvību tam darbam, kas latviešu jaunatni audzina Latvijai un latviešu tautai.

Ģenerāļa Goppera fonds ir iestādījums, kas nes ģenerāļa Goppera vārdu un ar savu darbu kalpo visai latviešu jaunatnei.

Kopš 1961. gada augusta, kad ģen. Goppera fonds atjaunoja, Vāciju atstājot, pārtraukto darbību, fonds ir izdevis 18 grāmatas, kuru vajadzību raksturo tas, ka dažas no tām iznākušas vairākos izdevumos vai izpārdotas. Daudzas no tām ir pirmie tāda veida izdevumi latviešu grāmatniecībā. Goppera fonda izdotās grāmatas lieto skolās kā mācību grāmatas, uz tām atsaucas citi autori savos darbos, un tās plaši izmantotas jaunatnes nodarbību, runu, priekšlasījumu un taml. vajadzībām.

Fonda valde jau ilgāku laiku meklē iespējas Reiņa Birzgaļa grāmatas „Latviešu tautas dziesmas ilustrācijās" izdošanai Grāmatā visas ilustrācijas ir krāsainas, un tā ļoti rosinātu jaunatnes interesi par latviešu tautas dziesmām, bet krāsu iespiedums maza tiraža grāmatai ir tikpat kā nesamaksājams. Ir tomēr atrasta kāda apsvēršanas vērta iespēja, un šīs grāmatas izdošana stipri atkarīga no atsaucības fonda šāgada markai un līdz šim izdoto grāmatu pirkumiem.

Katra gada 2. aprīlī paziņoti balvu ieguvēji par jaunatnes latviskai audzināšanai piemērotiem jaundarbiem literātūrā, mūzikā, tēlotājā mākslā un jaunatnes nacionālā audzināšanā. Kopā ar fonda Vācijas laika 3 balvām apbalvoti pavisam 23 autori — I. Bite, E. Dajevskis,, E. Dunsdorfs, A. Johansons, N. Kalniņš, M. Kovaļevska, T. Ķeniņš, K. Ķezbers, J. Norvilis, V. Ozoliņš, B. Skulte, J. Soikans, J. Širmanis, A. Šturms, N. Viksniņš, A. Vinklers, A. Vītoliņš, Dz. Zeberiņa, T. Zeltiņš un bērnu žurnāls Mazputniņš. E. Dajevskis,, K. Ķezbers un V. Ozoliņš balvu ieguvuši divas reizes.

1969. gadā piešķirtas 3 Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera balvas. Literātūrā — Dzidrai Zeberiņai par grāmatu „Kad es maza biju"; mūzikā — Bruno Skultem par baletu „Koklētājs un velns"; tēlotājā mākslā — Evaldam Dajevskim par dekorācijām un kostīmiem baletam „Koklētājs un velns".

Atzinības rakstus 1969. gadā saņēma: mūzikā — E. Šēnfelds par „22 tautas dziesmām klavierēm"; tēlotājā mākslā — A. Vinklers par dekorāciju metiem A. Brigaderes lugai „Maija un Paija"; V Rulli par grāmatu „ Soli pa solim" un B. Senkēviča par grāmatu „Jāņi — vasaras saulgrieži".

Vērtēšanas komisijā darbojās — B. Bičole - Rumpētere un J. Krēsliņš, mūzikā — H. Berino un J. Kalniņš; tēlotājā mākslā — V. Avens un H. Vītols. No fonda visās vērtēšanas komisijās piedalījās — U. Bluķis, V. Hazners un J. Padegs.

Lai rosinātu jaunatnei piemēro- izsludinātas balvas literātūrā, mūtu darbu jaunradi, arī 1970. gadam izsludinātas balvas literātūrā, mūzikā, tēlotājās mākslās un arī tādiem darbiem, kas neatbilst pieminētajām kategorijām, tomēr ir nozīmīgi jaunatnes latviskai audzināšanai. Balvu ieguvējus paziņos 1971. gada 2. aprīlī, ģenerāļa Goppera dzimšanas 95. gada atceres dienā.

Vai šizofrenija iedzimta...

(Pārnesums no 3. lpp.)

pieaudzis" kādreiz ziedošs dārzs. ;Ne pēdējā loma šizofrenijā, pēc Lenga domām, ir arī mūsu „nemierīgajam laikmetam". Tāpēc viņš mēģina to vest sakarā ar tagadējiem sociāliem protestiem, šķietami nejēdzīgiem un postīgiem nemieriem, ko mēs tagad daudzreiz redzam.

Londonā, savā klinikā, Lengs iekārtojis brīvu komūnu. Tur formāli nav ne priekšnieku, ne apakšnieku, tādā kārtā Lenga jaunie uzskati psīchiatrijā un sociālā psīchiatrijā radušies pēdējos gados. Šķiet, nebūtu pareizi ignorēt kā „modi" katru jaunu mēģinājumu „apgaismot" no „iekšienes" to apspiestās garīgās pasaules ainu, kādu redz šizofrenijas vai dažiem tās simptomiem piemeklēti ļaudis. Varbūt pareizāk būtu aprakstīt sociālās parādības, izmantojot dažas psīchologiskas analoģijas. Nav nejaušība, ka tagad vesela rinda mākslinieku un rakstnieku atspoguļo personības lielo bezpalīdzību uz tai pretim stāvošo spēku fona.

Lenga teorija, kuŗai milzīgs iespaids starp tagadējiem sociologiem un psīchologiem, acīmredzot, atklāj pilnīgi jaunu pieeju šizofrenijas problēmai. Tās atzīšana var nozīmēt šizofrenijas izņemšanu no medicīniskās sfēras un medicīniskās psīchologijas, tāpat kā jaunākos laikos „trakos" sāka uzskatīt par slimiem un nevis „velna apsēstiem", kā tas bija līdz tam. Tā, šķiet, ir radikāla pieeja. Bet tāda veida radikāliem „līku ločiem" kustas arī sabiedriskā pašapziņa. Katrā ziņā tā tomēr nestāv uz vietas. Mainas uzskati pat par šķietami visparastākiem jēdzieniem.

Lengs uzskata sevi ne vien par psīchiatru un sociologu, bet arī it kā par kādu lielu pravieti, gandrīz par „mesiju". Domā, ka viņa uzdevums — parādīt jaunu ceļu, kā vairāk iedziļināties cilvēka apziņas un zemapziņas dziļumos.

Kā visi „pravieši", Lengs vispirms uzstājas pret tagadējo un tad ieteic jaunus ceļus. Lengs domā, ka „iedziļināšanās" slimībā ir ceļš, pa kuŗu atgriezt cilvēku pie viņa normālā uzdevuma. Sekojot slimības gaitai, Lengs ieteic meklēt ceļus, kā izārstēt arī visu sabiedrību, lai to atgriestu normālā stāvoklī un harmonijā ar sevi pašu.

Lenga grāmata Sadalītais es un citas dabūjamas ASV.

St.

IZĪRĒJAMS
SAULAINS
2 ISTABU DZĪVOKLIS
ar virtuvi un vannas istabu.
Zvanīt HO 5-5717

PASŪTINIET SAVIEM PIEDERĪGIEM UN PAZIŅAM PĀRTIKAS PAGAUGSAIŅUS

2—2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, bruto 10 kg 21.40
6—Baltie kviešu milti vai cukurs (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaretes, bruto 20 kg 27.40
8—18 kg manna, vai rīsi (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) bruto 20 kg 29.50
11—0,5 kg sviests, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 80 cigaretes, bruto 5 kg 27.50
12—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 43.60
13—2 kg sviests, 1,5 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr. šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, bruto 10 kg 42.30
14—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 73.00
15—2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēts filē, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, bruto 10 kg 45,00
16—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 79.00
20—1 kg sviests, 1 kg rīsi, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēts filē, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 g kakao, 454 g medus, 60 cigaretes, 10 kg 35.00
21—iepriekšējais sainis dubultots, ar 200 cigaretēm, 20 kg 60.80
22—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr. „Nescafē", 300 gr šokolāde, 225 gr. šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 25.50
23—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubultots 38.80
24—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīsi, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karmeles, 20 svecītes un 60 cigaretes 32.90
25—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr saldās mandeles 55.50
26—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 500 gr sviests, 500 gr siers, 2,5 kg šķiņķis, 454 gr kakao, 200 gr kafijas konc., 1 kg jaukti rieksti, 400 gr marcipāns vai halva, 500 gr piparkūkas, 454 gr luksa karameles, 20 svecītes, vai cigaretes 42.00
27—iepriekšējais sainis dubultots ar 200 cigaretēm 73.00
31—9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviests, 2 kg cūku tauuki, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafija, 1 kg žāv. augļi, 2 kg manna, 1 kg rīsi, 225 gr šokolādes karameles, 200 cigaretes 43.00
46—5 kg milti, 3 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni, 1 kg rozīnes, 200 g sausais raugs, 1,5 kg piena pulveris, 1 kg sviests, 500 g siers, 1 kg žāv. augļi, 210/300 g pudiņa pulveris, 320/400 g zupas koncentrāts, 200 g pipari, 200 g lauru lapas, 50 g vanillas cukurs, 38 mārc. .... $ 40.00

Cigaretes paraugsaiņiem pievienojam pēc pasūtinātāja vēlēšanās — Chesterfield, Camel vai citas.

DVG RĀMATNICĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

apdrošināšana *plus*
VALD BEBRIS
1658 VICTORIA PARK AVE. SCARB
TEL. 759-0266

Baltic PLASTERING
Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanīt katrā laikā Toronto 769-3280.

IZĪRĒJAMAS
2 istabas, virtuve un vannas istaba
Greenwood-Gerrard rajonā.
Zvanīt Toronto 466-1215

LATVIEŠU NAMS
491 College ielā, Toronto 4
izīrē telpas
sarīkojumiem ■ viesībām
■ Klāj viesību galdus ■
Tel. 922-2931

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
ar virtuvi un vannas istabu.
Zvaniet LE 1-5689, Toronto.

MEKLĒJU DRAUGU
ar cilvēcīgu sirdi,
ne jaunāku kā 50 g.
Rakstīt šīs avīzes kantorim uz vārdu „SAPŅOTĀJA"

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto

LAIKRAKSTA
LATVIJĀ AMERIKĀ
ATSEVIŠĶI NUMURI PERKAMI TORONTO

Broadview Delicatessen
105 Danforth Ave.
Baliant Newspaper
272 Spadina Ave.
Esto Meat Products
601 Mt. Pleasant Rd.
Lidums Meat
269 Roncesvalles Ave.
Lotus Florists
762 Bathurst St.
Parkway Delicatessen
731 Broadview Ave.
Pavasars Delicatessen
361 Roncesvalles Ave.
Pokos Meat
376 College St.
Venus Florists
231 Roncesvalles Ave.
West Ark — Gift Shop
2282 Bloor St. W.
HAMILTONĀ
O. Andersons
120 Barton St. E.
Northland Grocery
36 Market St.

SPORTS

BASKETBOLS SVĒTDIENAS LIGA

DV basketbolisti uzvar lietuviešu „Aušru" — 100:60, puslaiks—45:29

Uzsākot 1971. gadu svētdienas līgā, 3. janvārī Winston Churchill Collegiate zālē satikās līgas pagājušā gada meistars Toronto DV ar Aušru. Pēc pavadītās svētku atpūtas bija redzams, ka DV spēlētājos tā bija atstājusi jūtamu iespaidu. Tas bija redzams pirmajā puslaikā. DV vienībai sākumā nebija stabilitātes ne piespēlēs, ne metienos, ne arī parastā cīņas spara pie abiem groziem. Kaut gan lietuvieši bija zemākas kvalitātes spēlētāji, tie tomēr pārsteidza DV ar savu spēles veidu.

Pirmā puslaikā sākumā ar metieniem neveicās ne vienai, ne otrai vienībai. Bija spēlētas jau 3 minūtes, kad Aušra ar soda metienu guva pirmo punktu, bet ar nākošajiem uzbrukumiem tā atradās 5:0 vadībā. Tā bija vienīgā reize, kad Aušra vadīja spēli. Turpinājumā spēles vadību pārņēma DV, un puslaiku beidza ar 45: 29 savā labā.

Otrā puslaikā stāvoklis mainījās. DV spēlētāji bija it kā „atmodušies" un sāka parādīt savas spējas. Spēles laikā bija moments,, kad DV ar labu vienības sadarbību bija ieguvusi pēc kārtas 16 punktus, bet Aušra nevienu. Aušra redzot, ka iespējams uzvarēt DV nav, sāka pielietot „asu" spēles veidu un 8 minūtes pirms spēles beigām Aušras spēlētājs ar elkoni savainoja aci Jānim Daugavietim, kas bija spiests no spēles aiziet uz ģērbtuvi.

Spēlei beidzoties DV bija iecīnījusi 100:60 uzvaru.

Pretēji pagājušajam gadam labā formā bija Daugavietis. Viņa progress varēs daudz palīdzēt DV vienībai. Sekmīgākie punktu ieguvēji bija J. Brikmanis — 27, P. Misikovičs —27, J. Daugavietis — 20 (pēdējās 8 minūtes nespēlējot).

TURPMĀKAS DV SPĒLES SVĒTDIENAS LIGA

Svētdien, 10. janvārī, plkst. 2 pēcpusdienā DV — Tridents, lietuviešu baznīcas zālē, College — Rusholme. Svētdien, 24. janvārī, plkst. 2.30 pēcpusdienā: DV — igauņi, Winston Churchill Collegiate zālē, Lawrence E. — Kennedy Rd. (Scarborough).

R. K.

MASKAVA UZTRAUKUSIES

Pad. savienība, saniknota par žīdu grupu nepārtrauktiem apgrūtinājumiem padomju pārstāvjiem Savienotajās Valstīs, draudējusi ar nepatikšanām stacionētiem amerikāņiem Maskavā. ASV ārlietu ministrijai iesniegtā notā, kuŗu publicēja Maskavas ziņu aģentūra, ASV apsūdzētas par solījuma neturēšanu padomju ierēdņu aizsargāšanā un ka tās bijušas „saudzīgas pret cionistu izvestām kriminālām akcijām". ASV valdība brīdināta, ka nav pielietoti nepieciešamie drošības soļi, lai padomju krieviem nodrošinātu normālus darba apstākļus Savienotajās Valstīs. ASV tāpēc nevarot sagaidīt, lai šādi apstākļi tiktu sagādāti ASV iestādēm Pad. savienībā. Šajā sakarā pilnīga atbildība gulsoties uz ASV valdību.

Padomju savienības iestādes Ņujorkā un Vašingtonā bieži traucētas ar žīdu aizsardzības līgas akciju. Demonstrāciju un traucējumu dēļ Pad. savienības pārstāvjiem bija jāatsauc Maskavas Bolšoi baleta un operu sabiedrības plānotā turneja ASV. Padomju pārstāvji bija sadusmoti par „piketēšanu pie padomju misijas Ņujorkā un sūtniecības Vašingtonā pēdējās divās nedēļās, kad žīdi protestēja pret 11 viņu tautiešu tiesāšanu Ļeņingradā par padomju līdmašīnas nolaupīšanas mēģinājumu. Notā šingtonā un Ņujorkā un ir spērušas sacīts, ka cionistu ekstrēmisti ne tikai traucē padomju pārstāvju normālās funkcijas, bet arī atklāti apdraud padomju diplomātus un citus padomju pilsoņus „ar fiziskām represijām".

Par spīti notai nekādas pārmaiņas nebija novērojamas pie ASV sūtniecības 14 stāvu nama, kas atrodas uz lielākās Maskavas satiksmes artērijas. ASV sūtniecību 24 stundas no vietas apsargā vismaz 3 padomju milicī, kuŗu uzdevums ir arī uzmanīt savus pilsoņus, kas vēlētos iegriesties sūtniecībā. Daudzi no 75 amerikāņu sūtniecības darbiniekiem ar savām ģimenēm dzīvo sūtniecības namā, bet pārējie atsevišķās dzīvokļu mājās, kas paredzētas tikai ārzemniekiem. „Ārzemnieku mājās" dzīvo arī 25 ASV laikrakstu korespondenti ar savām ģimenēm. Visas ārzemnieku mājas stingri apsargā un uzmana padmju drošības ierēdņi.

ASV ārlietu ministrijas referents Roberts Makloskijs izteicies, ka ASV noraidījušas padomju notā minētos apvainojumus un ka Pad. savienība ir atbildīga par katru atdarījumu ASV pārstāvjiem un iestādēm Maskavā. ASV atkārtoti nosodījušas varmācīgu rīcību, kas vērsta pret padomju iestādēm Vašingtonā un Ņujorkā.

Pēdējos divos mēnešos pret padomju iestādēm ASV vērsti šādi incidenti: 25. novembrī mestas bumbas Aeroflot gaisa līnijas un Inturista birojos Ņujorkā, 29. nov. 8 personas iebrukušas Pad. savienības AN misijā, 28. dec. sviestas tintes pudeles un izsisti logi padomju AN misijā, notikusi arī demonstrācija pie TASS ziņu aģentūras biroja Vašingtonā un 30. decembrī pie Inturista biroja.

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Kanadas liberālo studentu partija pārcēlusi savu valsts mēroga sanāksmi no Vinipegas uz Otavu, paklausot Manitobas liberālo studentu lūgumam, kas nav varējuši garantēt ne telpas, ne darbiniekus konferences sarīkošanai. Kā izriet no laikrakstu ziņām, pret liberālo studentu sanāksimi it kā iebildumi bijuši Manitobas liberāļu partijai, kas nevēlējusies dot iespēju studentiem demonstrēt pret bezdarbu un par valsts uzturētu studentu mītņu nepieciešamību. Sanāksme notiks no 26.—28. februārim Otavas universitātes telpās.

☆ Aizsardzības departamenta pētījumu nozare nolēmusi celt milzu krāsni savā Safildas novietojumā, Albertā, kukaiņu apkaŗošanas līdzekļa DDT krājumu sadedzināšanai. Krāsns un tai piederīgo celtņu izmaksu lēš ap 150.000 dol., pie tam domāts arī par to, lai no krāsns neceltos „kaitīgi dūmi". Pulvera dedzināšanā attīstīto chlorūdeņražskābi neitrālizēs īpašā tornī. Krāsns kapacitāte – sadedzināt 100 galonus DDT stundā. Provinču valdības savus krājumus varēs nodot „iznīcībai" par mazu atlīdzību. Kā pirmā interesi jau izrādījusi Albertas valdība.

☆ Berlingtonas, Ontario, sabiedrisko darbu komitejai ir dārga problēma: pilsētiņas iedzīvotājs Roberts Morovs pieprasa no tās par sabojātu pagrabu 2000 dolaru. 18. decembrī Morova pagrabā no novadcauruma izplūdusi 6 inču asins strūkla un nepārstrādātu atkritumu jūklis, sabojājot paklāju, klavieres, grāmatas, skaņu plates un pārējo iekārtu. Sabiedrisko darbu departamenta direktors R. Beilijs norādījis, ka novadcaurule savienota ar netāliem gaļas pārstrādāšanas uzņēmumiem un asins ieplūduma iemesls vairs nav konstatējams, jo tas „aizplūdis". Par Morova pieprasījumu komiteja vēl nav izšķīrusies.

☆ Federālā valdība plāno 50 milj. dolaru programmu palīdzībai jauniešiem šovasar, paredzot ap ceturtdaļmiljona studentu-bezdarbnieku. Viens no plāniem ir 25 autobusu karavāne, ko varētu lietot bez maksas jaunieši, kas vēlētos ceļot, cits plāns paredz jauniešu sādžas celšanu Otavā pēc eiropiešu parauga. Ieteiktas arī studentu nodarbināšanas iespējas, piem., mežu stādīšanā, lašu upju tīrīšanā, atpūtas rajona sakopšanā u.tml. Aizsardzības departaments savukārt vēlas atjaunot milicijas kursus. Pagaidām vēl nevienam ieteikumam nav federālās valdības akcepta kas priekšlikumus izspriedis tikai februārī.

—ns

Milnieces čekas dienestā

Pad. savienības agrākais čekas aģents noklausināšanā pastāstījis ASV senāta komitejā par krievu sazvērestību pavest divas kanadietes sūtniecības sekretāres Maskavā un ievilināt lamatās kanadiešu diplomātu ar kompromitējošu milas sakaru, bet sazvērestības plāns nesekmējies un krieviem neizdevies iegūt slepenu vērtīgu informāciju.

Georgs Karlins, istā vārdā Juris Krotkovs, atklājis plānu, kas domāts ārzemju diplomātu kompromitēšanai, apgādājot viņus un to precētās sievas ar pievilcīgiem partneriem. Bijušais čekas aģents paskaidrojis, ka pastāv „kolosāls iestādījums ar padomju meitenēm" ārzemju diplomātu ievilināšanai. Tāpat šā „speciālā iestādījuma" rīcībā atrodas izskatīgi krievu vīrieši romantisku sakaru nodibināšanai ar sievietēm ārzemju sūtniecībās Maskavā, ieskaitot arī diplomātu sievas. Padomju slepenā policija (KGB) ieguldījusi daudz naudas un enerģijas, lai ievilinātu speciāli noīrētā „dāča" divas jaunas kanadiešu sūtniecības slepenā šifra ierēdnes, bet operācija nesekmējusies tāpēc, ka viņas pret šādām iespējām jau bijušas „labi apmācītas", kā to atzinis bijušais čekas aģents.

Senāta iekšējās drošības komiteja vairāku dienu noklausināšanā bija sakopojusi 3 sējumus ar liecību materiāliem. Karlins pastāstīja, ka viņš bijis padomju lugu rakstnieks un korespondents līdz savai pārbēgšanai 1963. gadā uz Londonu. KGB viņu iesaistījusi savā dienestā, kad viņš bijis Maskavas radiofona darbinieks. Bijušais čekas aģents arī pastāstījis par kādu kanadiešu diplomātu Maskavas sūtniecībā, nenosaucot viņa vārdu un dienesta pakāpi. Par šo diplomātu viņam savukārt ziņojusi čekas aģente, kuŗai bijuši sakari ar kanadieti 1963. gadā, pirms viņa atsaukšanas no sūtniecības. Karlins minējis arī čekas meitenes vārdu Rita Prokofjeva, ar segvārdu „Zoja". Viņa stāstījusi Karlinam par savu milas afēru ar „kanadiešu džentlmeni", bet viņš nevarēja atminēties, kādu amatu šis diplomāts ieņēmis.

Ārlietu ministrijas referents Otavā sacījis, ka viņš nespēj komentēt Karlina liecību par divām kanadiešu šifra meitenēm, tāpat it kā par kādu citu milas afēru, par ko Karlins minējis, ka tāda notikusi 1963. gadā Maskavā. Referents arī nsacija, vai kāds sūtniecības ierēdnis ir ir ticis pārcelts no Maskavas pēdējā dekādē par iejaukšanu situācijā, kas kaitīga viņa dienestam. Attiecsmē uz abām labi apmācītām šifra meitenēm, referents piekritis, ka speciālu apmācību saņem viss personāls, kas pāriet sūtniecības darbā uz ārzemēm.

Karlins liecinājis, ka pēc Ritas domām visi KGB ierēdņi bijuši „muļķīgi". Viņi absolūti tai neuzticējušies, jo visu vēlējušies pārraudzīt paši. Rezultātā „operācija" nesekmējusies.

SIKAS ZINAS

⊙ Izraēlas valdība vecgada beigās izšķīrusies par netiešu mieru sarunu atsākšanu ar Ēģipti Apvienotajās nācijās. Ārlietu ministrs Ebans nodeva oficiālu ziņojumu AN vidutājam Dr. Gunaram Jaringam. Ebans sacīja, ka viņš ir apmierināts ar lēmumu par sarunu atsākšanu. Premjērministre Meire un viņas tuvākie līdzstrādnieki iebilduši, ka ASV politiskā atbalsta nodrošinājums, kuŗu Izraēla saņēmusi „stāv tālu no prasītā". Meire bija lūgusi prezidentu Niksonu „apklusināt ASV aicinājumu par Izraēlas pilnīgu atvilkšanos no okupētām arabu territorijām". Izraēlas lēmumu atsākt miera sarunas, Ēģipte uzņēmusi skeptiski. Ēģiptes prezidents Sadats apzīmējis Izraēlas paziņojumu par „manevru, lai iegūtu pamiera pagarinājumu," kas beidzās 5. februārī

⊙ Rietumberlīne 14. decembrī lūdza austrumvāciešus atvērt Berlīnes valni Ziemsvētkos, lai rietumvācieši varētu apmeklēt savus radus Austrumberlīnē. Ap 500.000 rietumberlīniešu tuvi radi dzīvo Austrumberlīnē, un nav satikušies kopš 1966. g. pavasara.

⊙ Telavivas plaši izplatītā vakara laikrakstā Maariv bija ievietots Pad. savienības apmeklētāju ziņojums, ka 21 gadu vecs žīdu students sadedzinājis padomju sarkano karogu ar sirpja un āmura zīmi Rīgas universitātes laukumā. Padomju tiesa piespriedusi studentam 18 mēnešus ieslodzījumu. Tiesas spriedums notika vēl pirms nesenā žīdu aresta viņa Pad. savienībā.

⊙ Ņujorkas žurnāls Newsweek raksta, ka Time Inc. samaksājis 600.000 dol. par agrāko Kremļa līdera Ņikitas Chruščova memuāriem un ka daļa naudas noguldīta Šveices bankā uz Chruščova ģimenes vārda. Žurnāls Life, kopš sava paziņojuma par tiesībām uz Chruščova dokumentiem, atteicies ziņu komentēt, izņemot paziņojumu, ka naudas summa ir jau publicēta agrāk.

⊙ ASV imigrācijas iestādes piešķīrušas patvēruma tiesības četriem austrumvāciešiem, kas nolēca no Austrumvācijas kuģa jūrā ceļā uz Havanu un izkļuva brīvībā iepriekš sagatavotā glābšanas laivā. Biologs Hendrjks Kupfers, 38 g. v. un viņa brālis Manfreds Kupfers, 33 g. v. neuropatalogs un Pēters Rosts, 37 g. v. biologs, tagad dzīvo Miami, kur pieņēmuši viņiem piedāvāto darbu ASV firmās. Ceturtais bēglis, Karls Blejs, dzīvo pie sava brāļa Čikagā. Karls Blejs nolēca no kuģa un viņu no ūdens „izvelojoja" brālis, kas gaidīja mazā motorlaivā. Kad pārējie trīs redzēja, kas notiek, arī viņi nolēca no kuģa un tika uzņemti laivā.

„Tēva un skolotāja" ēnā

KO NOZĪME VIETNAMIZĒŠANA

(Nobeigums)

jas. Pēc šīs pieejas virsnieku skaitu cer armijā strauji palielināt. Līdztekus tam, savai dienesta pakāpei neatbilstošos virsniekus izslēdz no komandpostenīem. Armijas vienību kaŗavīri tiek papildus apmācīti 6 nedēļu kursos. Ap 1000 izcilāko kaŗavīru ik gadu sūta speciālām apmācībām uz ASV.

Armija apbruņojumā saņēmusi 760.000 M-16 šautenu, 37.000 granātmetēju, 12.000 M-60 ložmetēju, 1300 smago lielgabalu un 1000 „hoviceru". Lielākai kustību iespējai tā ieguvusi 1350 tanku un bruņu mašīnu, 31.000 „džīpu" un smago automašīnu, tāpat 29.000 radioaparātu taktiskai lietošanai. Gaisa spēki ieguvuši 60 A37 džetus un 80 UH1 helikopterus, kuŗu skaits pieaugs līdz 400.. Amerikāņu flote atdod vietnamiešiem 500 ātrlaivas, kas Mekongas deltā sekmīgi kavējušas vietkongu iefiltrēšanos no Kambodžas. Tā vietnamiešu armija ievērojami stiprināta; pretēji agrākai praksei, vetnamieši paliek aktīvāki, mazās vienībās un naktīs izejot ienaidnieka izlūkošanai un medīšanai.

Aizgājušos 10 kaŗa gados neviena dienvidnieku vienība nav dezertējusi, bet individuāli 12 — 25 vīri mēnesī uz katriem 1000 kaŗotājiem pazūd, gan tikai apmeklējuši savus piederīgos, atkal pieteicoties savās vietējās vienībās. Viņus labprāt pieņem un neizjautā. Arī vietkongi dezertē, pārejot valdības spēku pusē. Tādu 1969. gadā bijis 28.000, divreiz vairāk kā gadu iepriekš. Visi Dienvidvietnamas bruņotie spēki sastāda 930.000 vīru, ieskaitot territoriālās vienības. Tā ir milzīga armija, par kuŗu lielākas ir tikai ASV, Pad. savienībai, sarkanai Ķīnai un Indijai.

—is

PANĀKUMIEM BAGĀTA . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

spēku kaŗa darbība Ziemeļeiropā; Baltijas telpa 19. gadsimta vidū; Neatkarīgo Baltijas valstu problēmas; Baltiešu lingvistika I; Kolokvijs par baltiešu likumiem; Baltijas valstu attieksmes ar kaimiņiem tūlīt pēc II pasaules kaŗa; Baltijas tautu loma Padomju savienībā pēc II pasaules kaŗa; Austrumbaltija starp Krieviju un Rietumiem 1000 — 1350 A. D.; Baltija viduslaiku chronikās; Apgaismības laikmets Baltijas telpā; Baltiešu teātris; Baltiešu folklora un mītoloģija.

Sestdien, 28. novembrī: Baltiešu komūnistu partijas 1918. — 1920; Nacionālisma sākumi Baltijas telpā 19. gadsimtā; Baltiešu lingvistika II; Baltijas valstu politiskās sistēmas 1940. gada krizes laikā; Zviedrija, Krievija un Baltijas zemes; Vēsturisko baltiešu tautu identifikācijas problēmas; Viduslaiki Baltijas vēsturē un to daži ekonomiskie aspekti; Baltiešu literātūras; Baltijas studiju avoti; Baltijas pētniecība, tās problēmas un iespējas.

Sestdien, 29. novembrī: Baltijas Studiju Veicināšanas Apvienības sanāksme un lēmumi nākotnes darbiem; Hūvera institūta apmeklējums, kur savākts daudz materiālu par Baltijas tautām un valstīm; Baltiešu mākslas, etnisko materiālu, publikāciju izstāžu apmeklējumi.

Studiju dienu nobeigumā nolemts, ka nākamās Baltijas studiju dienas varētu notikt Kanadā, Toronto, 1972. gadā. Par nākamo Apvienības prezidentu ievēlēja igauni Dr. J. Pūvelu.

Sestdienas vakarā Haiatas viesnīcā notika bankets, kuŗā piedalījās ap 300 personu. Tā laikā ļoti interesantu runu par tematu „Baltijas studijas ārpusnieka skatījumā" teica Vašingtonas universitātes profesors Dr. Donalds V. Tredgolds.

Daudz dienu no sava brīvā laika konferences sagatavošanai un darbu vadīšanai ziedoja jaunāko paaudžu akadēmiķi Ojārs Celle, Juris Petričeks, Baiba Strada un Mārīte Grandovska.

Klausītāji — amerikāņi, igauņi, lietuvji un latvieši aizgāja no šīm studiju dienām ar atziņu, ka Baltijas krasta tautām svešumā uzaugusi spējīga jaunu zinātnieku paaudze, kas ir spējīga pasaules forumā kā līdzīga runāt savu tautu vārdā.

Jānis Klīdzējs

PASMAIDĪŠANAI

„Vai arī jūs, dakteŗa kungs, domājat, ka kaklā izveidojies kāksliš atkaļ izzūd, ja ap pusnakti aiz kapsētas mūŗa aprok beigtu kaķi?" jautā paciente. — „Noteikti," laipni atbild ārsts, „ja vien kāksliš bijis kaķim."

☆

„Apsūdzētais, kādēļ jūs lokālā piekāvāt ne tikai savu šķietamo aizkāŗēju, bet arī vēl otru viesi?" jautā tiesnesis. — „Tikai cilvēcības dēļ, tiesneša kungs, jo vienam kāviens būtu bijis par smagu."

☆

Mildiņa ieiet grāmatu veikalā un griežas pie pārdevēja: „Lūdzu, es vēlētos grāmatu 'Kā saistīt viriešus'." — „Bērniņ, tev mazliet vēl jāpaaugas," ar smaidu laipni atbild uzrunātais. „Tā nav grāmata tik mazām meitenēm." — „Bet es to tik ļoti gribētu uzdāvināt tētim dzimšanas dienā," mazā savelk skumju sejiņu. — „Tētim?" pārsteigts jautā pārdevējs. „Tā taču drīzāk noderētu tavai mātei." — „Nē taču, tētim!" Mildiņa neatlaižas. „Viņš taču ir kriminālkomisārs."

Izdevēji —

MĒS IZDARAM SALIKUMA DARBUS
GRĀMATĀM
ŽURNĀLIEM
Iespiešanai ofseta tehnikā

ĀTRS DARBA IZPILDIJUMS. MĒRENAS CENAS.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.

491 College St., Toronto 174, Ont.
Canada.

TEL.: 921-7121 (Code 416)

ATBALSTIET LAIKRAKSTU

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu. Pastāstiet to draugiem. Nododiet savus sludinājumus, jo pasākumi nēizpaliks un ar to jūs būsit atbalstījuši

Apgāds
„Daugavas Vanagi"

Iepazīstieties ar plašāko un kopš 20 gadiem regulāri iznākošo

Daugavas Vanagu Mēnešrakstu!

Iznāk 6 reizes gadā, ik otru mēnesi.

Raksti: Latvijas brīvībai, ideoloģijai, literātūrai, mākslai, atmiņām vēsturiskā nozīmē un aktuālitātēm.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā par 3 numuriem $2.75, 6 — $5.50, atsevišķs numurs $1.00.

Pasūtināms: Mr. K. Beacons, 223 High Park Ave., Toronto 165, Ont., Canada.

Princis Sihanuks necer atgriezties

Sarkanās Ķīnas un Kambodžas draudzības un neuzbrukšanas līguma 10 gadu atceres svinībās, kuŗās pieņemšanu rīkoja premjērs Čuenlajs, nogāztais Kambodžas princis Sihanuks diplomātu un žurnālistu pulkā oficiāli izteicās, ka ASV prezidents Niksons nevarēs uzvarēt kaŗu Indoķīnā. „Prezidenta rīcības veidam ir drūmas konsekvences," norādīja Sihanuks. „Ja Niksons izšķirsies par kaŗa kāpināšanu Ziemeļvietnamā, tad Ķīna iejauksies, jo tā necietīs, ka kaŗu kāpinātu." Princis piebilda, ka ķīnieši cieši sekos notikumiem, jo līdzīgi Korejai, tiem Vietnama ir „svēta lieta".

Novērotāji piezīmē, ka princa brīdinājums par ASV „kaŗa kā pināšanu" sekojis pēc iepriekšēja Pekingas paskaidrojuma, kuŗā bargi uzbrukts ASV par atjaunoto Ziemeļvietnamas bumbošanu. Paskaidrojumā teikts, ka ASV var ieiet „pārgalvīgā avantūrā" un „mēs stingri brīdinām ASV imperiālistus: nepārvērtējiet situāciju un nepārrēķinājaties".

Princis Sihanuks, kas meklē ceļus, kā nogāzt vīru, kas Phompenas apvērsumā pērngadā martā viņu padzina, piezīmēja: „Mēs šī kojamies nākotnē līdz 1972. gadam." Viņš pielaiž, ka cīņa var ievilkties ilgāk un varbūtību, ka viņš var arī nebūt priekšgalā, „kad uzvara nāks".

Čuenlajs un princis Sihanuks savās runās pātagoja ASV, piedēvējot tām „imperiālisma politiku". Pieņemšana beidzās ar filmu, kur bija parādīts princa apmeklējums Ķīnas ziemeļrietumos un pierobežas apgabalos mēnesi iepriekš.

Sludinājums

Iecejotājs no B.C., vienīnieks (atraitnis) nesmēķētājs, nedzērājs,

MEKLĒ

mēbelētu istabu

ar virtuvi vai vārīšanas iespējām, auto novietošanu Toronto austrumos vai rietumos. Piedāvājumus ar cenu adresēt Latvija Amerikā redakcijai MĒBELĒTS DZĪVOKLIS.